

Aanwinsten
docAtlas Antwerpen
juni – september 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Didactiek en onderwijspraktijk.....	3
Achtergrond onderwijs.....	3
Achtergrond volwassenenonderwijs.....	3
Achtergrond basis- en secundair onderwijs.....	4
Interculturaliteit en interculturalisering	10
Taal	13
Taal kleuteronderwijs.....	13
Taal lager onderwijs	18
Taal secundair onderwijs.....	20
Taal volwassenenonderwijs	21
Speelleermateriaal	24
Kamishibai	26
Woordenboeken	27
Welbevinden	28
Het jonge kind	28
Het lagere schoolkind.....	29
12+	31
Wereldburgerschapeducatie	33
Burgerschap.....	33
Media.....	33
Diversiteit	34
De wereld rond.....	36
Levensbeschouwingen	37
Sociale thema's.....	38
Ingevoerde URL's.....	39
Tijdschriften.....	41

Didactiek en onderwijspraktijk

Achtergrond onderwijs

Feedback in de klas : verborgen leeransen / Vanhoof, Stijn; Speltinckx, Geert. - Leuven: LannooCampus, 2021. - 200 p.. - ISBN: 978-94-014-7216-6

Vindplaats Antwerpen: dg 5 feed

Hoe zorg je dat de leerling meer leert en jij minder verbetert? Waarom is werken met voorbeelden zo belangrijk bij feedback? In welke werkvormen schuilen verborgen leeransen? Feedback in de klas maakt van feedback een wezenlijk onderdeel van je lesaanpak. Vertrekkend vanuit een helder kader en aan de hand van een eenvoudig vijfstappenplan, schenkt het boek je tal van mogelijkheden om het leren van je leerlingen te activeren. De vele praktijkvoorbeelden stellen je in staat om meteen in je klas aan de slag te gaan. Dit boek heeft een duidelijke didactische en praktische insteek, en is toepasbaar op verschillende onderwijsniveaus. Wetenschappelijke ideeën worden concreet, doorleefd en tastbaar. Maak snel kennis met nieuwe werkvormen over feedback en ontdek zo extra leeransen en mogelijkheden voor je leerlingen en jezelf.

Achtergrond volwassenenonderwijs

Praktijkboek NT2 : handleiding taal en inburgering / Verboog, Margreet; Gunawan; Gunawan. - Amsterdam: Boom, 2021. - 264 p.. - ISBN: 978-90-244-3287-5

Vindplaats Antwerpen: bl 4 prak

In Nederland treedt in 2022 de nieuwe inburgeringswet in werking. De taaleis gaat naar B1, het doel wordt arbeidsparticipatie. De basis blijft nog steeds het leren van de taal, maar docenten krijgen met zoveel meer te maken: nieuw beleid, 21e- eeuwse vaardigheden, het begeleiden van vrijwilligers, digitale platforms en leermiddelen, buitenschools leren. Dit praktijkboek bereidt de docent voor op het vak van de NT2-docent in brede zin. De drie auteurs benaderen het vak vanuit hun eigen discipline: het beleid, de praktijk en de taalverwerving. In twaalf hoofdstukken komen alle facetten van het vak voorbij: de didactiek van tweedetaalverwerving, alfabetisering en woordenschat verwerven. Aangevuld met hoofdstukken over digitale vaardigheden, taalgericht op het werk, interculturele communicatie en cursisten met beperkingen.

Achtergrond basis- en secundair onderwijs

Fons : fris onderwijs Nederlands / [s.n.]. - Brugge: Die Keure, 2015.. - ISBN: 1194476695. - ISBN: 405884184

Vindplaats Antwerpen: ro 6 fons ;

<https://tijdschriftfons.be>

FONS is een tijdschrift voor alle Vlaamse leerkrachten Nederlands basis- en secundair. Het verschijnt twee keer per jaar en is ook digitaal te raadplegen. Het tijdschrift is voor iedereen die op zoek is naar activerende werkvormen en actuele lestips, maar ook voor wie op de hoogte wil blijven van de laatste trends in het onderzoek naar taal en onderwijs. Aan bod komen o.a.: literatuuronderwijs, differentiatie, evaluatie,...

Opgroeien zonder vooroordelen : wat werkt in het verminderen van vooroordelen en discriminatie onder kinderen op de basisschool? / Felten; Broekroelofs; Kamp, van de. - Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving, 2020. - 69 p.

Vindplaats Antwerpen: ro 3 opgr

URL:

https://www.kis.nl/sites/default/files/opgroeien_zonder_vooroordelen-def_0.pdf

Onderzoekers van KIS bestudeerden de wetenschappelijke literatuur en zetten op een rij wat volgens de wetenschap werkt om vooroordelen, stereotypering en discriminatie aan te pakken in de basisschool. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen door basisscholen gebruikt worden om na te gaan welke typen interventies zij het best in kunnen zetten en wanneer. Idealiter worden de uitkomsten van dit onderzoek gebruikt om nog een stap verder te gaan: ze te laten dienen als een onderlegger voor het ontwikkelen van een leerlijn, een plan voor wat in welke klas van de basisschool aan de orde zou moeten komen om effectief vooroordelen en discriminatie onder kinderen te verminderen en te voorkomen. In hoofdstuk 1 van dit rapport wordt beschreven op welke leeftijd vooroordelen ontstaan en hoe de ontwikkeling hiervan verloopt. Hoofdstuk 2 beschrijft de typen interventies die kunnen werken en waarom. In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op of en hoe deze verschillende aanpakken uitwerken voor kinderen die wat betreft afkomst behoren tot de meerderheid (kinderen zonder migratie- of vluchtelingenafkomst) en kinderen die wat betreft afkomst in de minderheid zijn (kinderen met migratie- of vluchtelingenafkomst). Hoofdstuk 4 beschrijft de gevolgen van vooroordelen, stereotypen en discriminatie voor slachtoffers.

MeerTaal / [s.n.]. - Assen: Van Gorcum, 2013.. - ISBN: 2214-5931. - ISBN: 858038532

Vindplaats Antwerpen: ro 1 meer

MeerTaal is een onafhankelijk tijdschrift over taal in het basisonderwijs. Het richt zich op taaldidactiek in de breedste zin van het woord. Alle informatie is direct toepasbaar in de praktijk van de school, maar wel wetenschappelijk onderbouwd.

Switchen en klimmen : over het switchgedrag van leerlingen en de klim op de schoolladder in een grootstedelijke omgeving / Hadioui, El; Slootman; Akabawy, El-; Hammond; Mudde; Schouwenburg. - Alkmaar: Uitgeverij van Genneep, 2019. - 136 p.. - ISBN: 978-94-6164-492-3. - ISBN: 1121082052
Vindplaats Antwerpen: ro 1 swit

In de 'mini-samenleving' van een schoolklas in een grootstedelijke omgeving kunnen de sociale en culturele codes van leerlingen en docenten sterk van elkaar verschillen. Bij zo'n mismatch bestaat het risico dat leerlingen de switch naar de schoolladder niet of onvoldoende maken en dat succes bij de klim op deze ladder uitblijft. Hoe kunnen de kansen van leerlingen worden vergroot? Dit boek biedt inzichten in schooluitval, motivatie en leerhouding. Zowel de ervaring van leerlingen als die van leerkrachten wordt in beeld gebracht. Het boek pleit voor de hervorming van de schoolcultuur.

Meer dan slim : talentgerichte begeleiding van hoogbegaafde kinderen en jongeren / Wolters; Bijman. - Huizen: Pica, 2020. - 232 p.. - ISBN: 978-94-92525-85-7. - ISBN: 1138556844

Vindplaats Antwerpen: ro 6 meer

Hoogbegaafde kinderen hebben niet alleen een bovengemiddelde intelligentie; ze denken ook anders, ervaren de wereld anders én voelen anders. Vaak zijn ze (erg) gevoelig voor de prikkels in hun omgeving; de Poolse wetenschapper Kazimierz Dabrowski noemt dit overexcitabilities, oftewel intense belevingskanalen. Door hun sensitiviteit ondervinden kinderen soms problemen op school. Dit boek beschrijft hoe je hen dan kunt begeleiden. Door kinderen te coachen op sociaal-emotioneel gebied en bij het ontwikkelen van hun leervaardigheden, versterken ze hun zelfvertrouwen en verbeteren ze hun zelfregulatie. Het boek is geschreven vanuit een positieve, oplossingsgerichte insteek: niet de problemen staan centraal, maar de talenten van het kind. Het boek is zeer praktisch van opzet: naast de theoretische onderbouwing vind je een doelgericht stappenplan voor begeleidingsgesprekken, een hoofdstuk dat speciaal geschreven is voor het kind, tientallen werkvormen en een aantal handige bijlagen. Ook illustreert de auteur haar verhaal met vele casussen uit haar eigen praktijk.

Pedagogische professionaliteit : een inleiding op het werken met en voor jeugd / Goor, van; Houweling. - Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2021. - 141 p.. - ISBN: 978-90-469-0752-8
Vindplaats Antwerpen: ro 6 peda

Elk kind moet gezien worden, zich kunnen ontplooien en de kans krijgen deel te nemen en bij te dragen aan de samenleving. Bij de opvoeding van kinderen en jongeren zijn veel mensen betrokken. Deels zijn dit professionals. Deze jeugdprofessionals dragen eraan bij dat kinderen en jongeren positief opgroeien. Deze opvoedverantwoordelijkheid vormt de basis van de pedagogische professionaliteit. Op een praktische en beschrijvende manier wordt in Pedagogische professionaliteit een toegankelijke inleiding gegeven op het werken met en voor jeugd. Pedagogische professionaliteit beschrijft wat opgroeien, opvoeden en professionele bemoeienis in onze samenleving met zich meebrengen en wat deze betekenen voor je professionele rol binnen onderwijs, jongerenwerk, jeugdhulp, kinderopvang of de begeleiding van ouders. Vanuit drie dimensies wordt de professionele verantwoordelijkheid opgebouwd: het opgroeien en opvoeden van jeugdigen, de beroepsmatige betrokkenheid bij opgroeien en opvoeding en de professional als persoon. Pedagogische professionaliteit ontstaat uit de combinatie van deze drie dimensies. Pedagogische professionaliteit is geschreven voor de studies Pedagogiek, Social Work, pabo en lerarenopleidingen, maar is ook interessant voor andere opleidingen waarin het werken met jeugdigen een belangrijke plek heeft.

Voorkom lastig gedrag : wat kun jij als leerkracht aan preventie doen? / Horeweg. - Huizen: Pica, 2020. - 142 p.. - ISBN: 978-94-92525-94-9. - ISBN: 94-92525-94-1
Vindplaats Antwerpen: ro 6 voor

Gedrag is een belangrijk onderwerp op elke school. Maar vaak pas als het een probleem wordt. Veel van het gedrag vinden we namelijk vanzelfsprekend: 'Iedereen weet toch dat je ...' Soms blijkt tot schrik van de leerkrachten dat níet 'iedereen weet dat je ...' Dit boek helpt je om anders naar gedrag te kijken: pro-actiever. Voorkómen van lastig gedrag dus. In deze handzame uitgave beschrijft Anton Horeweg hoe je naar gedrag kunt kijken, waarom we dat zo nu en dan op de verkeerde manier doen en waarom gedrag soms een probleem wordt. Ook gaat hij in op de vraag wat er áchter dat gedrag zit.

Leraren onder hoogspanning : samenwerking op school versterken met TGI / Missorten, Raf. - Leuven: LannooCampus, 2021. - 148 p.. - ISBN: 978-94-014-7487-0
Vindplaats Antwerpen: ro 6 lera

Hoe ga je om met spanningen in de klas? Waarom begint goed leiderschap altijd bij jezelf? Hoe motiveer je een groep tot gedragsverandering? Spanningen en botsingen bestaan in elke klas en school. En bijna allemaal worden ze op dezelfde manier veroorzaakt: door een gebrek aan verbinding tussen het individu en de schoolcultuur. Leraren onder hoogspanning leert je aan de hand van themagecentreerde interactie (TGI) spanningen opzoeken en samenwerking vlotter te laten verlopen, zowel met je leerlingen als met je collega's. Stop met weggijken, hou op met het probleem voor je uit te schuiven: hoog tijd om met elkaar te leren omgaan in een veilige setting. Het ruwe goud van verbinding ligt in elke school voor het oprapen.

Handboek taalgericht vakonderwijs / Hajer; Meestringa. - Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2020. - 267 p.. - ISBN: 978-90-469-0757-3
Vindplaats Antwerpen: ro 6 hand

<https://portal.coutinho.nl/taalgerichtvakonderwijs4/studiemateriaal.html>

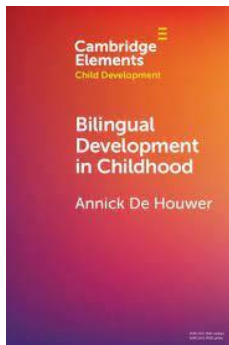
Het pedagogisch prioriteiten spel / Beer, de; Kan, van. - <SL>: HAN, 2020. - 1 doos (10 instructiekaarten, 4 doosjes, 4 sets van 5 x 12 prioriteitenkaarten, 8 scheurblokken scorekaarten)
Vindplaats Antwerpen: ro 1 peda

Het Pedagogische Prioriteiten spel helpt (toekomstige) leraren te ontdekken welke pedagogische idealen hun belangrijkste drijfveer zijn. Het is een praktische tool waarmee leraren (in opleiding) hun pedagogische waarden en idealen kunnen expliciteren en beargumenteren. Dat kan een-op-een of in teamverband. Het spel werd ontworpen voor studenten lerarenopleiding maar kan ook in lerarenteams gespeeld worden met als doel om met elkaar in dialoog te komen over ieders pedagogische drijfveren en het ontwikkelen van een gezamenlijke onderwijsvisie. Wie het spel eens wil uitproberen kan het ook downloaden van de webpagina. De robuuste versie van het spel kan je uitlenen in de bib.

Talen die de school in komen : Kansen voor een multiculturele basisschool / Peters. - Tiel: LannooCampus, 2021. - 287 p.. - ISBN: 978-94-014-7356-9
Vindplaats Antwerpen: ro 1 tale

Dit boek gaat over een positieve kijk op meertaligheid in basisscholen. Wat betekent de aanwezigheid van diverse thuistalen voor een schoolteam? Wat vraagt het van leerlingen om onderwijs te volgen in een taal die ze niet (volledig) beheersen? De auteur pleit ervoor meertalige leerlingen de ruimte te geven hun thuistaal te gebruiken en er zelfs beroep op te doen. Het boek geeft ook advies rond een zinvol taalbeleid op school. De afgedrukte downloads die de auteur bij het boek voorziet, zijn bij het boek ingesloten.

Bilingual development in childhood / Houwer, De. - Cambridge: Cambridge University Press, 2021. - 85 p.. - ISBN: 978-1-108-86600-2
Vindplaats Antwerpen: ro 2 bili

In het eerste decennium van hun leven worden kinderen tweetalig in verschillende taalleeromgevingen. Veel kinderen beginnen vanaf de geboorte twee talen te leren (tweetalige eerste taalverwerving). In de vroege kinderjaren beginnen tot nu toe eentalige kinderen een tweede taal te horen via de kinderopvang of de kleuterschool (Early Second Language Acquisition). Weer andere verwerven een tweede taal pas nadat ze naar school zijn gegaan (Second Language Acquisition). Deze publicatie legt uit hoe deze verschillende taalleeromgevingen de taalleertrajecten van tweetalige kinderen dynamisch beïnvloeden. Alle kinderen leren uiteindelijk de maatschappelijke taal te spreken, maar ze leren vaak niet vloeiend hun niet-maatschappelijke taal spreken en kunnen zelfs stoppen met het spreken ervan. De harmonieuze tweetaligheid van kinderen en gezinnen wordt bedreigd als tweetalige kinderen geen hoge vaardigheid in beide talen ontwikkelen. Onderwijsinstellingen en gesprekspraktijken van ouders spelen een cruciale rol bij het ondersteunen van een harmonieuze tweetalige ontwikkeling.

Bouwstenen voor effectieve taaltrajecten : praktijkgids voor taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs / Trioen; Casteleyn; Geudens, Astrid; Taelman; Smits; Simons; Schraeyen. - Antwerpen: Universiteit Antwerpen, 2021. - 78 p.
Vindplaats Antwerpen: ro 5 bouw

URL: <https://www.uantwerpen.be/nl/projecten/taaltrajecten/>

Ben je op zoek naar een praktisch overzicht van wat de wetenschap over taaltrajecten vertelt? Deze gratis gids vertaalt de best onderbouwde wetenschappelijke inzichten naar de Nederlandstalige onderwijspraktijk in Vlaanderen. Hij illustreert deze aan de hand van concrete voorbeelden en inspirerende praktijken uit binnen- en buitenland. Deze gids is in de eerste plaats ontwikkeld voor alle leerkrachten in Vlaanderen. Of je nu als leerkracht in het kleuter- of lager onderwijs, in het voltijds of in het deeltijds secundair werkt, iedereen heeft vroeg of laat (een) leerling(en) met nood aan taalsteun in de klas.

Integration processes in children's first and second language reading comprehension / Raudszus. - Nijmegen: Radboud Universiteit, 2020. - 179 p.. - ISBN: 978-94-028-2113-0
Vindplaats Antwerpen: ro 6 inte

URL: <https://repository.ubn.ru.nl/handle/2066/221853>

Begrijpend lezen is een van de belangrijkste vaardigheden die kinderen op de basisschool leren. Kinderen voor wie de schooltaal niet hun thuistaal is, hebben vaak problemen met begrijpend lezen. Om meer te weten te komen over de oorzaak van de begrijpend leesproblemen van tweede-taallers, onderzocht Henriette Raudszus in haar promotieonderzoek leesprocessen op woord-, zins- en tekstniveau bij eerste- en tweede-taallezers.

De nieuwe lezer : lezen in het digitale tijdperk
/ Steensel, van; Segers. - Delft: Eburon, 2021. -
110 p.. - ISBN: 978-94-6301-327-7
Vindplaats Antwerpen: ro 6 nieu

In het digitale tijdperk wordt er nog steeds gelezen, maar anders. Met name jongeren besteden steeds minder tijd aan het lezen van boeken, e-books, tijdschriften en (online) nieuwsberichten. Maar wat lezen ze dan? Deze

bundel laat zien hoe het medialandschap, en daarmee ook het lezen, verandert. Aan de hand van de resultaten uit wetenschappelijk onderzoek bespreken verschillende auteurs de kansen en de uitdagingen van lezen in het digitale tijdperk.

Interculturaliteit en interculturalisering

Weliswaar : welzijnsmagazine voor Vlaanderen / België. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn. - Brussel: [s.n.], 1995.. - ISBN: 1371-9092. - ISBN: 901042338
Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 weli
<https://www.weliswaar.be/magazines>

Het vakblad Weliswaar richt zich tot iedereen die actief bij het welzijnswerk en de gezondheidssector betrokken is. Weliswaar bericht over beleid en wetenschap, maar in de eerste plaats over het harde werk in de zachte sector zelf. Diverse deelsectoren van de welzijns- en gezondheidssector worden daarbij onder de loep gelegd: OCMW, ouderenzorg, jeugdhulp, kinderopvang, personen met een handicap, etnische minderheden, gelijke kansen, armoede, opbouwwerk, ... In elke editie wordt in een dossier een thema belicht dat diverse segmenten van de sector doorkruist, zoals vrijwilligerswerk, informatisering, technologie, Europa, sociale economie, beeldvorming van het zorgberoep, cliënt in/van de zorg, leven (z)onder dak.

Uitkeringsgerechtigden met een migratieachtergrond en werk : inspiratiegids voor professionals om het goede verschil te maken bij arbeidstoeleiding / Andriessen; Stavenuiter; Sikkema. - Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving, 2021. - 41 p.
Vindplaats Antwerpen: ge 14 uitk

URL:

<https://www.kis.nl/sites/default/files/uitkeringsgerechtigden-met-een-migratieachtergrond-en-werk.pdf>

In deze inspiratiegids geeft KIS inzichten, tips en voorbeelden voor professionals (consulenten, werkcoaches, klantmanagers) en hun leidinggevenden die werken met mensen met een niet-westerse migratieachtergrond. Vaak worden mensen met een migratieachtergrond naar werk begeleid binnen het reguliere beleid van gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Extra aandacht voor deze groep kan helpen om hen beter te begeleiden. In deze gids vind je tips en inspiratie op vier gebieden: hoe het beleid van je gemeente invloed heeft op wat jij doet, de relatie met je cliënt, de potentiële werkgever en matching, en professionalisering en kwaliteit van handelen.

Habibi : lief en leed van LGBT-moslims / Peumans, Wim. - Antwerpen: Uitgeverij Vrijdag, 2021. - 158 p.. - ISBN: 2021358085. - ISBN: 978-94-6001-980-7. - ISBN: 978-94-6001-981-4

Vindplaats Antwerpen: ge 08.2 habi

'Lgbt en moslim? Dat kan en mag toch niet? Bestaat dat wel?' Op het eerste gezicht lijkt het misschien een tegenstrijdigheid. Het roept vragen op, reacties van

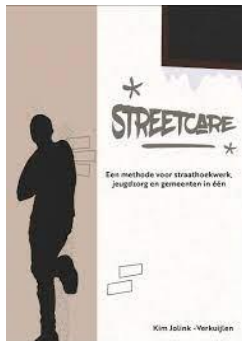
ongeloof, verwondering en onbegrip. Bij sommigen een mate van weerstand en zelfs weerzin. Op basis van diepgaand onderzoek brengt Wim Peumans tien openhartige en vaak ontroerende portretten van lgbt-moslims in België en Nederland. Uit de verhalen spreekt een strijd tussen twee werelden: de wereld van de ouders en die van lgbt's. Gekneld tussen hoop en angst, verwachtingen en dromen, spreken en zwijgen, ontkenning en acceptatie, familie en seksualiteit, God en zichzelf, zijn de mannen en vrouwen in dit boek vooral op zoek naar liefde; naar iemand die ze habibi – mijn liefje – kunnen noemen.

Op weg naar een jong en divers vrijwilligersteam : welke stappen gaan we zetten om tot een vrijwilligersteam te komen met aandacht voor jongeren met een migratieachtergrond? /

Alemán Arévalo. - Antwerpen: Karel de Grote Hogeschool, 2021. - 66 p.

Vindplaats Antwerpen: ge 14 opwe

Onderzoek naar de bouwstenen voor een diverse en inclusieve vrijwilligerswerking binnen de kunst- en cultuursector.

Streetcare : één methode voor straathoekwerk, jeugdzorg en gemeenten / Jolink-Verkuiljen. - Amsterdam: SWP, 2021. - 157 p.. - ISBN: 978-90-8560-098-5

Vindplaats Antwerpen: ge 05.4 stre

Steeds meer jongeren worden meegezogen in de straatcultuur en (licht) crimineel gedrag. Goedbedoelde en tijdrovende interventies vanuit de geïndiceerde zorg missen hun positieve uitwerking. Gemeenten en jeugdhulpverlening lijken de grip op deze jongeren te verliezen. Toch is er hoop: de inzet van effectief straathoekwerk en een betere verbinding met de jeugdhulpverlening kan het tij op relatief 'eenvoudige' wijze doen keren. Streetcare is een methode die straathoekwerkers handvatten geeft om de begeleiding beter te laten aansluiten bij de jeugdzorg. Vanuit hun vertrouwde positie in de wijk kunnen ze jongeren beter begeleiden bij hun problemen en de te maken keuzes dan vanuit de geïndiceerde zorg mogelijk is. Maar ook kunnen ze hen zo nodig vanuit verbinding confronteren met de gevolgen die hun gedrag kan hebben. Zacht waar het kan, confronterend waar dat nodig is. Streetcare biedt de jeugdhulpverlener echter ook nieuwe inzichten - anders denken, anders werken - met deze jongeren; in nauwere samenwerking met de straathoekwerker. Tot slot laat Streetcare gemeenten zien hoe ze deze gezamenlijke aanpak kunnen faciliteren. Alles met eenzelfde doel: effectieve jeugdzorg waarin criminaliteit, uithuisplaatsing en dakloosheid wordt voorkomen, maar die ook financieel haalbaar blijft.

Inclusief werken en ondernemen : inclusieboek 2020: op weg met ambassadeurs in Vlaanderen / Crémer; Boone; Tusschans; Keulenaer, De; Bekx; Dedytschaever. - Brussel: Uitgeverij Politeia, 2020. - 74 p.. - ISBN: 978-2-509-03810-4
Vindplaats Antwerpen: ge 14 incl

Inclusief werken en ondernemen vertaalt zich in heel concrete acties op de werkvloer. Een reis doorheen enkele steunmaatregelen illustreert de impact ervan op een duurzame arbeidsinschakeling. Want ondernemers weten maar al te goed dat diversiteit in hun onderneming een vanzelfsprekendheid geworden is: jong, oud, man, vrouw, transgender, origine, godsdienst, kort- en langgeschoold. Niet de samenstelling is een issue. Wel het management van dit diverse medewerkerspubliek. In deze publicatie vermengen doen en denken zich in doenken. Concrete acties van bedrijven en werk- en denkmodellen inspireren om verder het inclusief werken en ondernemen te verkennen. De content is geschreven naar aanleiding van de Award voor Inclusieve Onderneming 2020.

Overzicht van het vreemdelingenrecht / Denys. - Heule: INNI Publishers, 2019. - 1153 p.. - ISBN: 978-90-8977-918-2. - ISBN: 1113826136
Vindplaats Antwerpen: ge 12 over

In dit allesomvattende boek worden de evolutie en de opeenvolgende wetgeving betreffende het vreemdelingenrecht uitgebreid behandeld. Daar waar vroeger slechts weinig juristen beroepshalve in aanraking kwamen met het vreemdelingenrecht, is deze meer dan actuele rechtstak niet meer weg te denken uit de huidige praktijk van advocaten, magistraten, ambtenaren o.a. bij de gemeente en het OCMW, ..., en vermengt hij zich dikwijls met burgerlijke, strafrechtelijke, administratieve of andere juridische procedures die hier in eerste instantie ogenschijnlijk weinig uitstaans mee hebben.

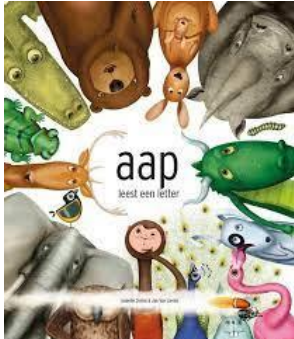
Inclusieve communicatie : alles wat je moet weten om een divers publiek te bereiken / Challouki, Hanan. - Kalmthout: Pelckmans, 2021. - 133 p.. - ISBN: 978-94-6337-276-3
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 incl

In een samenleving die steeds diverser wordt, gaan bedrijven en overheden constant op zoek naar manieren om efficiënt te communiceren en hun doelpubliek te verbreden. Het verschil tussen de diversiteit in de samenleving en het gebrek eraan in het merendeel van de sectoren is enorm groot. Bedrijven zijn zich steeds vaker bewust van het potentieel van diverse doelgroepen en willen weten hoe ze die effectief kunnen bereiken. Het ontbreekt interne communicatiediensten en creatieve bureaus echter aan de nodige expertise om daar werk van te maken.

Met dit boek wil Hanan Challouki daar verandering in brengen. Inclusieve communicatie is een strategische benadering die het mogelijk maakt voor merken om relevant te blijven in een superdiverse samenleving, nieuwe doelgroepen beter te leren kennen en de eigen communicatie- en marketingdoelstellingen te overtreffen.

Taal

Taal kleuteronderwijs

Aap leest een letter / Gielen; Lierde, Van. - Mechelen: Baeckens, 2020. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 978-90-5924-782-6. - ISBN: 430508980
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 aapl

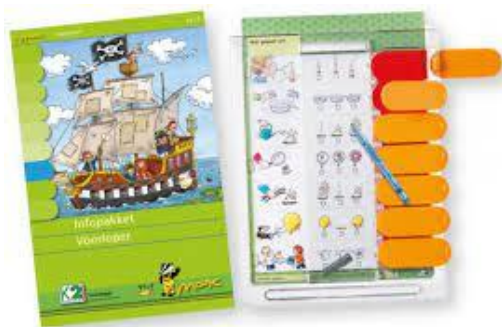
Als specialist in beginnende geletterdheid weet Isabelle Gielen op welke manier je een kind het leren van letters het best kunt aanreiken. Het alfabet is daarbij niet het meest logische werkinstrument. Want de a van appel is niet dezelfde a als de aa die je hoort in avond, en de e van emmer is niet dezelfde e als de ee die je hoort in egel. Daarom groeide het idee een letterboek te maken waarbij niet wordt uitgegaan van het alfabet, maar van de manier waarop kinderen leren lezen. De keuze van de klanken die aan bod komen is weloverwogen, net als de volgorde waarin ze aan bod komen. Dit boek begint daarom niet met de a, maar met de k en de i. Want het eerste woordje dat veel kinderen leren op school, is 'ik'. Dit boek sluit dus zeker aan bij de leesmethodes die op school gebruikt worden. Geschikt voor derde kleuterklas en eerste leerjaar. Met lessuggesties op de site van de uitgever.

Taal stimuleren tijdens routines in de voorschoolse kinderopvang : een toolbox vol met achtergrondinfo, tips en materialen om de ontwikkeling van het Nederlands te bevorderen / Smits; Janssens. - Leuven: Provincie Vlaams-Brabant, 2020. - <VV>

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.1.1 taal

De Toolbox taalstimulering in de kinderopvang is zo ontworpen dat alle professionals uit de kinderopvang, zoals kinderbegeleiders, onthaalouders, pedagogisch medewerkers en leidinggevenden hun taalbeleid concreet vorm kunnen geven. De brochure verduidelijkt hoe de toolbox kan gebruikt worden. Daarnaast bestaat de toolbox uit fiches en materialen die ondersteuning bieden in het versterken van de talige basishouding en tips en materialen om de dagelijkse routines in de kinderopvang taalkrachtiger te maken. De toolbox bevat fiches met concrete tips die onmiddellijk toepasbaar zijn in de praktijk, handige scheurblokken met kijkwijzers en opdrachten die het team ondersteunen in hun groeiproces, posters met inspirerende tips die in het opvanginitiatief opgehangen kunnen worden, een stellingenspel dat kan ingezet worden om te brainstormen en te reflecteren.

Max Infopakket : voorloper groep 2-3 / Klooster. - Bodegraven: K2-Publisher B.V., 2013. - 23 opdrachtkaarten, 1 registratieformulier + spelbord met beschrijfbaar strook en uitwissbare stift
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.10 maxi

Dit INFOpakket voor 2de en 3de kleuterklas, bevat een selectie van de oefenkaarten uit de volgende sets: Voorloper Algemeen, Voorloper Waarneming, Voorloper Ruimtelijk Inzicht, Voorloper Oog-handcoördinatie, Voorloper Integratie, Voorloper

Volgorde herkennen, Voorloper Hoeveelheidsbegrip Dit INFOpakket geeft een indruk van de verschillende oefeningen die in deze sets te vinden zijn. Voor het maken van de oefeningen is het niet noodzakelijk dat de leerlingen kunnen lezen. De eerste opgave op iedere kaart dient steeds als voorbeeld. Oefenen op: auditieve waarneming, basisvaardigheden, visuele waarneming en zelfstandig werken!

Werkmap fonemisch bewustzijn : aan de slag met klanken en letters in groep 1 en 2 / Huijbregts; Förrer. - Amersfoort: CPS onderwijsontwikkeling en advies, 2019. - 272 p.. - ISBN: 978-90-6508-163-6

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.4.2 fone

Fonemisch bewustzijn staat voor 'het bewustzijn van klanken in woorden'. In de taal/leesmethoden voor groep 1-2 van de basisschool komt dit onderwerp nauwelijks aan de orde. Dit terwijl diverse onderzoeken hebben aangetoond dat fonemisch bewustzijn de grootste voorspeller is voor het al dan niet goed leren lezen in groep 3 / 1ste leerjaar. In deze werkmap vindt u uitgebreide achtergrondinformatie, een leerlijn, oefeningen, een overzicht van oefenwoorden, een aantal controletaken en de mogelijkheid om de vorderingen van de leerlingen ten aanzien van fonemisch bewustzijn bij te houden en te registreren. Geheel herziene versie.

Jules letterlegger : maak kennis met letters / Berebrouckx; Leten. - Antwerpen: Uitgeverij Zwijsen, 2019. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 978-90-487-3699-7

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 jule

Samen met Jules op letterontdekkingstocht! Dat kan met deze Jules letterlegger, die bestaat uit alle letters van het alfabet met bijhorende plaatjes. Ideaal voor peuters en kleuters die het leuk vinden om letters te verkennen, herkennen en benoemen. Kinderen hoeven nog niet te kunnen lezen om zelf met deze letterlegger aan de slag te gaan. Ze kunnen de letters van het alfabet op een veelzijdige manier ontdekken. Hoe klinkt de letter en hoe ziet die eruit? Het kind bekijkt een plaatje en bedenkt welke rode letter hij daarbij ziet staan. Daarna zoekt het kind die letter tussen de kleinere kaartjes aan de rechterkant. Dat kan ook andersom: een illustratie bij een letter zoeken. Kinderen kunnen de letters en plaatjes steeds opnieuw bij elkaar leggen en zo eindeloos oefenen met letters. Als kinderen al een beetje geoefend hebben, zullen zij op een gegeven moment ook de andere letters van het woord gaan herkennen.

Lezen voorbereiden / [s.n.]. - Averbode: Averbode, 2020. - 64 p.. - ISBN: 978-2-8081-2382-2

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 leze

In dit thuiswerkboekje gaat je kleuter aan de slag met een waaier aan leuke, gevarieerde lees oefeningen. Zo gaat hij/zij met een gerust hart naar het 1e leerjaar. Dankzij de stapsgewijze opbouw in moeilijkheidsgraad wordt je kleuter steeds opnieuw uitgedaagd. Doordat de opdrachten zowel woordelijk als met behulp van pictogrammen weergegeven zijn,

werkt je kleuter tegelijk ook aan zelfstandigheid en leert hij/zij verantwoordelijkheid opnemen. Binnenin vind je een bijlage met tips die jou als ouder kunnen helpen om je kind te begeleiden en te ondersteunen. De oplossingen van alle oefeningen in dit boekje vind je online terug.

Rik speelt met letters / Slegers, Liesbet. - Antwerpen: Zwijsen, 2018. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 978-90-487-3375-0

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 riks

Met dit doeboek kan een kind spelenderwijs letters leren herkennen en ontdekken welke klanken daarbij horen. Ook (na)tekenen, schrijven en kleuren komen aan bod.

Een steuntje in de rug met klanken en letters : een oefenprogramma als voorbereiding op het leren lezen en schrijven voor leerlingen in groep 2 / Mientjes; Wijdemans; Klaassen. - Gelderland: Wijs met letters, 2018. - ringmap, doos met 40 rode schijfjes, 2 bananen, 3 vingerpopjes, usb-stick, kleine doos met 28 woordkaartjes, letterkaartjes (atgnor), lettermemorie: 2x 8 kaartjes, 21 + 7 woord en letterkaartjes praatje plaatje, 14 letterkaartjes

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 wijs

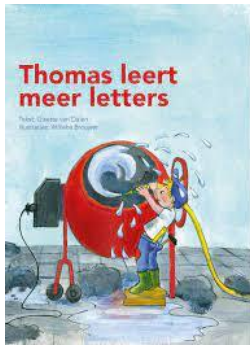
Een steuntje in de rug met klanken en letters maakt kinderen spelenderwijs bekend met de functie van klanken en letters. Het programma kan gebruikt worden in de kleuterklas (regulier en speciaal), de logopedische werksetting (preventief en curatief), RT-praktijken en schoolbegeleidingsdiensten. Er kan mee gewerkt worden in kleine groepjes (max. 6 kinderen), maar het kan ook prima binnen een individuele logopedische behandeling ingezet worden. De ouders van de deelnemende kinderen worden actief bij de uitvoering van het programma betrokken. Hierdoor wordt het effect van de interventie groter. Een kant en klaar programma met bijbehorend spelmateriaal voor (risico)leerlingen van de derde kleuterklas waarin foneembewustzijn en letterkennis centraal staan. 10 letterliedjes (op USB-stick) vormen de rode draad in het programma en geven het samen met de lettertekeningen en klankgebaren een multisensoriële karakter.

Wijz met klanken en letters / Mientjes; Wijdemans; Klaassen. - Gelderland: Wijs met letters, 2019. - 12 tabkaarten, 218 opdrachtkaarten, 4 spelinformatiekaarten
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.2 wijz

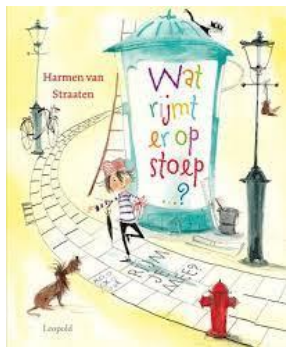
Deze uitbreiding kan gebruikt worden bij het spel Wijz met klanken en letters. De aanvulling kan daarnaast als opzichzelfstaand oefenmateriaal gebruikt worden. Uiteraard maakt de combinatie met het spel het oefenen voor kinderen aantrekkelijker. Met de aanvulling wordt, net als bij het spel, het fonologisch bewustzijn en de actieve letterkennis van kinderen gestimuleerd. De oefeningen zijn verdeeld in 11

vaardigheden die oplopen in moeilijkheidsgraad (rijmen, analyse, synthese, woorden bedenken en spelen met letters en woorden). Bij het bedenken van woorden met een bepaalde klank, zijn de tweetekenklanken toegevoegd. Hierdoor is het spel ook geschikt voor gebruik in het eerste leerjaar. Er is gekozen voor het thema eten en drinken, omdat dit dicht bij de belevingswereld van jonge kinderen ligt. Kijk voor een beschrijving van oefenmogelijkheden in de handleiding van het spel Wijzer met klanken en letters (online beschikbaar).

Thomas leert meer letters / Dalen, van; Brouwer. - Apeldoorn: de Banier, 2015. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 978-94-6278-319-5
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.5 thom

Er wordt een nieuw huis gebouwd voor Thomas en zijn familie. Thomas kijkt zijn ogen uit op de bouwplaats en leert tegelijkertijd allemaal nieuwe letters. Prentenboek met tekst op rijm. Vanaf ca. 4 jaar.

Wat rijmt er op stoep...? / van Straaten. - Amsterdam: Leopold, 2020.. - ISBN: 978-90-258-7697-5
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.5.5 watr

Vandaag wordt oma heel veel jaar. Thomas bedenkt een gedicht voor haar. 'Lang zal ze leven...'. Maar, hé, wat ligt daar? Wat gaan we nu beleven? Wat rijmt er op stoep...? Rijm je mee? Rijmen (klankherkenning) is een goede voorbereiding op vlot leren lezen!

Schrijven voorbereiden : maak je kleuter klaar voor het 1ste leerjaar / Scheveneels. - Averbode: Averbode, 2020. - 64 p.. - ISBN: 978-2-8081-2383-9
Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.6.2 schr

In dit thuiswerkboekje gaat je kleuter aan de slag met een waaier aan leuke, gevarieerde schrijfoefeningen. Zo gaat hij/zij met een gerust hart naar het 1e leerjaar. Dankzij de stapsgewijze opbouw in moeilijkheidsgraad wordt je kleuter steeds opnieuw uitgedaagd. Doordat de opdrachten zowel woordelijk als met behulp van pictogrammen weergegeven zijn, werkt je kleuter tegelijk ook aan zelfstandigheid en leert hij/zij verantwoordelijkheid opnemen. Binnenin vind je een bijlage met tips die jou als ouder kunnen helpen om je kind te begeleiden en te ondersteunen. De oplossingen van alle oefeningen in dit boekje vind je online terug.

Rekenen voorbereiden / [s.n.]. - Averbode: Averbode, 2020. - 64 p.. - ISBN: 978-2-8081-2384-6

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.8.3 reke

In dit thuiswerkboekje gaat je kleuter aan de slag met een waaier aan leuke, gevarieerde rekenoefeningen. Zo gaat hij/zij met een gerust hart naar het 1e leerjaar. Dankzij de stapsgewijze opbouw in moeilijkheidsgraad wordt je kleuter steeds opnieuw uitgedaagd. Doordat de opdrachten zowel woordelijk als met behulp van pictogrammen weergegeven zijn, werkt je kleuter tegelijk ook aan zelfstandigheid en leert hij/zij verantwoordelijkheid opnemen. Binnenin vind je een bijlage met tips die jou als ouder kunnen helpen om je kind te begeleiden en te ondersteunen. De oplossingen van alle oefeningen in dit boekje vind je online terug.

Zingen met Puk / Lier, van; Mommersteeg; Heuvel, van den; Krijger; Smits. - Tilburg: Zwijsen.be, 2013. - 47 p.. - ISBN: 978-90-487-1378-3

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.9.1 zing

Met 'Zingen met Puk' werkt u op speelse wijze aan taal, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Kinderen leren zinsbouw en zinsritme van de Nederlandse taal. Bij iedere activiteit staat een kadertje met woorden die in het liedje staan. Het boek bevat 22 liedjes met bijbehorende activiteiten. Sommige liedjes zijn heel geschikt om te zingen tijdens de dagelijkse rituelen. Bij ieder liedje staan praktische aanwijzingen om ermee aan de slag te gaan. De liedjes en activiteiten zijn bedoeld voor de baby's, dreumesen en de peuters. Luisteren en daarna zelf meezingen? Dat kan. Op de cd staan zowel de ingezongen liedjes als een karaokeversie.

Ik zag twee beren : 50 bekende kinderliedjes uit grootmoeders tijd / Zevenbergen, Thysa. - Amsterdam: Volt, 2020. - [96] p.. - ISBN: 978-90-214-2379-1

Vindplaats Antwerpen: TAAL 1.9.3 ikza

Vijftig bekende kinderliedjes uit grootmoeders tijd komen opnieuw tot leven in dit vrolijke liedjesboek, met tijdloze papiersnijkunst van Thysa Zevenbergen. Zing je mee?

Taal lager onderwijs

Waarom zou je lezen? Handboek jeugdliteratuur / Moolenaar; Meelis-Voorma. - Assen: Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, 2021. - 227 p.. - ISBN: 978-90-232-5794-3. - ISBN: 978-90-232-5811-7
Vindplaats Antwerpen: TAAL 2.5.4 waar

Dit 'Handboek jeugdliteratuur' is bedoeld voor iedereen die beroepshalve met jeugdliteratuur te maken heeft of te maken krijgt: de (toekomstige) docenten basisonderwijs, hun opleiders, medewerkers van kinderopvangcentra en bibliothecarissen. In een tijd van ontleding vraagt iedere leraar zich af hoe je kinderen (weer) aan het lezen kunt krijgen. De vraag is niet alleen hoe je een verandering van de leesattitude van kinderen op gang kunt brengen maar ook hoe je kinderen motiveert om te blijven lezen. Weten waarom je leest, is daarbij een belangrijke ontdekking. Dit handboek laat zien dat kinderen door literatuurlessen het boek opnieuw kunnen ontdekken en dat zij daarbij indirect of direct ook aan de ontwikkeling van hun literaire competentie werken. De leerlijnen die in dit boek zijn uitgezet, laten het leesproces van kinderen zien van groep 1 tot en met 8. Met de gekozen werkvormen willen de auteurs recht doen aan hun visie op literatuuronderwijs, namelijk: praten over boeken verdiept de leesbeleving en dat motiveert kinderen om meer te lezen. Ze zijn zich daarbij bewust van de verschillen tussen kinderen als het gaat om leeservaring. In het boek is dan ook een onderscheid gemaakt tussen de onervaren lezer, de incidentele lezer en de ervaren lezer. Voor ieder type lezer is de beginsituatie beschreven en het leesproces dat dit lezende kind doormaakt. In het boek wordt tevens aandacht besteed aan de vaardigheden en kennis die een 'lees ontwikkelende' leraar moet hebben of ontwikkelen, wil hij/zij kinderen naar het jeugdboek brengen. Ook bevat het uitgewerkte voorbeeldlessen met lesdoelen, leerinhouden en duidelijke lesopzetten voor alle type lezers. De noodzaak van dit boek is duidelijk. Als kinderen niet lezen, missen ze een wereld en door kinderen niet op te voeden met boeken valt een deel van onze cultuur weg. Door boeken kunnen kinderen zich niet alleen ontspannen, maar ze bieden hun ook de mogelijkheden nieuwe werelden te ontdekken. Voor alles doen boeken een beroep op het creatief vermogen van kinderen.

Technisch lezen in een doorlopende lijn : een praktische leidraad voor de basisschool / Eskes. - Huizen: Uitgeverij Pica, 2020. - 300 p.. - ISBN: 978-94-92525-91-8
Vindplaats Antwerpen: TAAL 2.5.2 tech
Vindplaats Turnhout: TAAL 2.5.2 tech

In dit boek lees je hoe het onderwijs in technisch lezen er in de dagelijkse lessen uit kan zien en hoe binnen de school op professionele wijze kan worden samengewerkt. Hierbij wordt uitgegaan van wat onderzoek ons al jarenlang leert over effectief leesonderwijs. Het bouwt op vanaf de 2de kleuterklas met fonemisch bewustzijn, letterkennis en mondelinge taalvaardigheid, gaat dan verder met aanvankelijk lezen in het eerste leerjaar, voortgezet technisch lezen in het 2de tot 4de leerjaar en ten slotte inzetten op onderhoud en herhaling in het 5de en 6de leerjaar. Het boek richt zich op leerkrachten, directies, studenten lerarenopleiding en iedereen die met kwalitatief leesonderwijs en leesmotivatie bezig is.

Fiep en Toos spelen een spel : educatief prentenboek (zingend leren): picto-zinnen, liedjes , taaldenkvragen en klankletterkoppeling / Bastiaans. - Utrecht: Voicejoy, 2021. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 978-90-829279-8-6
Vindplaats Antwerpen: TAAL 2.5.7 logo

Het is nacht in Klankenland. Fiep ligt lekker te slapen totdat ze midden in de nacht wakker wordt van een vreemd geluid. De volgende morgen gaat Fiep op onderzoek uit. Gelukkig weet ze nu waar het geluid vandaan kwam en neemt ze actie. Toos komt ook nog langs, maar als ze samen een spelletje spelen gaat dat niet helemaal goed. Je moet namelijk wel netjes om de beurt spelen. In dit boek leren de kinderen de klanken: d, uu en de a. en kunnen de kinderen meelesen en zingen met de pictozinnen. Kan je het spel dat Fiep en Toos spelen ook zelf spelen met speelbord dat achterin het boek staat. Het leren begrijpen van de begrippen, ochtend, middag, avond en nacht lukt beter met de unieke dag- en nachtklok. Daarnaast staan er taaldenkvragen in het boek die je op niveau aan het kind kan stellen.

Schrijvend de wereld verkennen : van methodisch naar thematisch werken / Zaat. - Amsterdam: Stichting Taalvorming, 2021. - 50 p.
Vindplaats Antwerpen: TAAL 2.6.1 schr

Met begeleiding van Taalvorming is er op basisschool De Es in Hellendoorn een onderwijsmodel ontstaan dat andere scholen kan inspireren. De leerkrachten zijn er architecten van hun onderwijs. In een aantal jaar maakten zij de overgang van het werken met taal- en zaakvakmethodes naar thematisch werken. Taalrondes vormen daarbij de basis van het taalonderwijs. Leerkrachten van De Es schetsen samen met Willemijn Vernout van Taalvorming in de brochure een beeld van het proces en het resultaat: een school die bruist van plezier in taal en plezier in leren.

Op speurtocht door onze grammatica : hoe maak je grammatica voor kinderen functioneel en betekenisvol? / Janson. - [S.l.]: Maak je eigen onderwijsboek, 2020. - 176 p.. - ISBN: 978-94-036-0034-5
Vindplaats Antwerpen: TAAL 2.7.2 opsp

Op speurtocht door onze grammatica biedt activiteiten waarmee kinderen hun taalgebruik versterken en verrijken door actief aan de slag te gaan met aspecten van de grammatica van het Nederlands. De grammatica van onze taal is een rijke en uitdagende bron voor zinvolle taalactiviteiten. Veel kinderen, en vaak ook hun leraren, hebben dat tot nu toe niet zo ervaren. Het moet ook bij grammatica steeds gaan om de samenhang tussen luisteren, spreken, lezen en schrijven. Die samenhang en wederzijdse beïnvloeding bewust maken, en verder bevorderen, lukt vooral als dat taalgebruik betekenisvol kan zijn. Juist die taal in alle vormen gebruiken voor het maken en onderhouden van de verbinding met de wereld om hen heen, maakt taalgebruik betekenisvol. Daar is grammatica onmisbaar bij. Zo kunnen alle kinderen het

nut en het plezier van vormen van taalgebruik ervaren en daardoor zal ook hun creativiteit met taal groeien.

Taal secundair onderwijs

Rondje Nederlands : Nederlandse taal en cultuur voor gevorderden (CEFR B2 / naar 2F) / Maden, van der. - Groningen: Edutekst, 2021. - Werkboek 160 p., Handleiding. - ISBN: 978-90-830185-1-5
Vindplaats Antwerpen: TAAL 3.2.2 rond

Rondje Nederlands biedt een inspirerende combinatie van cultuur en taal in de vorm van levendig en afwisselend lesmateriaal. Receptieve en productieve vaardigheden worden getraind met behulp van uitdagende opdrachten en er is veel aandacht voor woordenschat.

Achterin het boek vindt de taalleerder diverse hulpmiddelen, waaronder de Minigrammatica. De methode kan zowel zelfstandig als onder begeleiding worden gebruikt en is geschikt voor taalleerders vanaf 13 jaar.

Docenten kunnen kosteloos een handleiding aanvragen bij info@edutekst.eu, met aanwijzingen bij de lessen en extra opdrachten, antwoordbladen, woordtoetsen en luister-, lees- en schrijftoetsen en een assessment spreek- en gespreksvaardigheid.

Niveau B1 naar B2.

EmotieTaal : handige NT2-tools om emoties te leren duiden en verwoorden / Helderman. - <SL>: Sarah Fee - Tekst & taalcoaching, 2021. - Werkboek, Ik voelboek
Vindplaats Antwerpen: TAAL 3.3.2 emot

Het lespakket biedt tools om woorden en zinnen te leren rond het thema gevoelens. Onderdeel van het lespakket is het 'ikvoelboek', een dagboekje met vragen om leerlingen te helpen bij het verwoorden van gevoelens.

Multimodale woordplaten / Lippens; Guns. - Gentbrugge: buso Sint Gregorius, [s.a.]. - 147 p.
Vindplaats Antwerpen: TAAL 3.3.2 mult ;

Multimodale woordplaten kunnen gebruikt worden naast elke andere NT2 methode. Je kan snel woordenschatvragen opvullen. De focus ligt op woordenschatopbouw en visuele schema's. Een aanbod van een zo ruim mogelijke invulling van het mentale lexicon is essentieel: een tekening, een tekening van het gebaar, de vingerspelling en het geschreven woord met het juiste lidwoord. Woordenschat en grammatica worden stelselmatig opgebouwd. De Multimodale Woordplaten werden in de eerste plaats ontwikkeld voor dove en slechthorende leerlingen; ondertussen ook in gebruik voor het aanleren van Nederlands aan anderstalige nieuwkomers.

Autisme & koken : stap voor stap kookboek voor kinderen en jongeren / Dekker, den. - Doetinchem: Graviant Educatieve Uitgaven, 2011. - 50 p.. - ISBN: 978-90-75129-94-6
Vindplaats Antwerpen: TAAL 3.8.5 auti

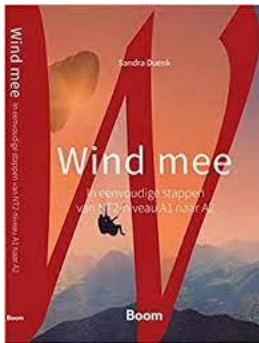
Dit kookboek is ontwikkeld voor kinderen met autisme die willen koken. Het is duidelijk, visueel gestructureerd, voorspelbaar en realistisch. Het kookboek bevat 20 recepten en een uitgebreide handleiding voor ouders en begeleiders om met autistische kinderen samen te koken. De handleiding bevat een scala aan tips voor volwassenen ten behoeve van het koken met kinderen met autisme. Dit kookboek is geschikt voor personen zonder kookervaring, die redelijk goed kunnen lezen en die steun hebben aan een aantal foto's van het kookproces. Het kookboek kan thuis, op een kinderkookschool, op school of bij een logeeropvang worden gebruikt. De recepten zijn gerechten die kinderen lekker en leuk vinden om te maken en om te eten. De recepten zijn uitgetest in de kinderkookschool van de schrijfster van dit boek. Het kookboek is een geschikte vorm van visuele communicatie op kookgebied voor kinderen met autisme. Het kookboek is ook geschikt voor andere beginners op kookgebied. Alle kookstappen worden uitgelegd en er worden geen afkortingen gebruikt.

Taal volwassenenonderwijs

ENT2R-niveau 1 : Nederlands voor anderstaligen / Eetvelde, Van; Neyts. - Kalmthout: Pelckmans Pro, 2020. - 260 p.. - ISBN: 978-94-6337-257-2
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.2.1 ent2

ENT2R is een leermethode NT2 die ontwikkeld is aan het Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT) van de UGent. De methode richt zich op geschoolde anderstaligen die snel en efficiënt het Nederlands willen verwerven. De methode bereidt voor op het hoger onderwijs of op de arbeidsmarkt in een Nederlandstalige omgeving. Niveau 1 zet de cursist op weg naar actieve deelname in gesproken en geschreven communicatie over vertrouwde en alledaagse thema's. Er wordt gewerkt rond: zichzelf en anderen voorstellen, wonen, vrijetijdsactiviteiten, boodschappen doen, studeren, praten over het verleden, enz. Aan de hand van gevarieerde en authentieke dialoog- en taaltaakoefeningen, die verschillende tekstsoorten en taalhandelingen omvatten, worden de vier vaardigheden geïntegreerd ontwikkeld. In elke les wordt aandacht besteed aan de uitbreiding van de woordenschat en aan grammatica. De nadruk ligt daarbij op vormcorrectheid. Op het einde van Niveau 1 kennen de cursisten de 1000 meest frequente woorden en beheersen ze de basisgrammatica van het Nederlands. Het cursusmateriaal wordt aangevuld met een digitaal aanbod. Veerle Van Eetvelde en Dominique Neyts (red.) zijn verbonden aan het Universitair Centrum voor Talenonderwijs van de Universiteit Gent. Ze zijn beiden lesgevers Nederlands als Tweede Taal en geven ook cursussen praktische en academische taalvaardigheid Engels.

Wind mee : in eenvoudige stappen van NT2-niveau A1 naar A2 / Duenk; Vervoort. - Amsterdam: Boom, 2020. - 274 p.
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.2.2 wind

Wind mee maakt onderdeel uit van een basismethode Nederlands als tweede taal voor volwassenen die in eenvoudige, gestructureerde stappen Nederlands willen leren. Wind mee is het vervolg van Klim op. De inhoud en manier van leren is het meest geschikt voor mensen die een praktisch beroep (willen) uitoefenen en voor NT2-leerders op mbo-niveau die meer herhaling nodig hebben voor het leren van de taal. Het startniveau is A1 en het eindniveau is A2. In de tien thema's van Wind mee leert de cursist doelgericht de basiswoordenschat en praktische taalhandelingen in alledaagse contexten. In het boek zijn de oefeningen geordend op vaardigheid: luisteren, (begrijpend) lezen, schrijven, (na)spreken en grammatica. De oefeningen zijn eenvoudig en door het steeds aanbieden op een verschillende manier wordt de woordenschat goed ingeslepen. Ieder thema sluit af met een dictee, een uitspraak oefening en een oefening met flashcards.

Spraak plus / Reynders; Nelissen; Neesen. - Oud Turnhout: Gompel&Svacina, 2020. - 75 p.. - ISBN: 978-94-6371-254-5
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.4.4 spra

Dit boek bevat oefeningen voor articulatie, vooral voor patiënten met dysartrie en verbale apraxie in het stadium dat ze de transfer moeten maken naar het spontaan spreken en naar een beter gebruik van de aangeleerde strategieën. Ook kan dit oefenboek worden aangewend in opleidingen waar het juist en zuiver articuleren een belangrijk punt is, zoals aan de opleidingen dictee/voordracht, lerarenopleidingen enz. De auteurs kennen elkaar vanuit het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) in Genk, waar ze werken en/of hun stage logopedie hebben gedaan. Hun gemeenschappelijke interesse voor de neurologisch/logopedische problematiek en de ervaren behoefte aan gepast oefenmateriaal hebben tot deze publicatie geleid.

Beterschap! Gezond leven en goed lezen: werkboek / Steutel. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2021. - 87 p.. - (Gezond bezig met taal: Makkelijk leesbare teksten over gezondheid Met oefeningen; 2). - ISBN: 978-90-8696-541-0
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.3 gezo

Fit leven en bewegen, zorgen dat je geen besmettelijke ziekte krijgt, werken aan je weerstand en aan je verslavingen. De teksten in dit boek gaan over jouw gezondheid. Het zijn losse leesteksten met vragen en opdrachten. Zo kun je oefenen of je goed hebt begrepen wat er staat. Dit werkboek kan zelfstandig doorgenomen worden, maar kan ook klassikaal ingezet worden. Leesniveau A2/B1.

Laaggeletterd leren lezen : Jaap schrijft eigen boek / Reeskamp; Hazemeijer. - <SL>: onderwijsspel.nl, 2020. - 148 p.. - ISBN: 978-94-036-0168-7
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 laag

Dit boek neemt de lezer mee in de wereld van Jaap en zijn weg naar leren lezen, schrijven en zelfstandiger worden. Jaap leert vertellen en wil zijn eigen boek schrijven. Spelenderwijs de mogelijkheden ontdekken om een laaggeletterde volwassene te leren lezen, schrijven, rekenen en bovenal mondiger worden. Wat kun je in vijf jaar tijd bereiken? Samen een boek uitbrengen! In het boek komen zowel de verhalen van Jaap als de uitleg van Patricia, zijn begeleidster, aan bod. Zij vertelt over het leerproces en de gebruikte methodieken.

Finse dagen / Koch, Herman. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2021. - 93 p.. - (Leeslicht; 2021: 2). - ISBN: 978-90-8696-573-1
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 lees

Koch neemt je in Finse dagen mee met zijn gedachten. Gedachten over zijn jeugd, zijn eerste grote liefde en de relatie met zijn ouders. En dan zijn er nog de donkere bossen van Finland, een geheimzinnige dichtbundel en iemand die uit het leven stapt ... In eenvoudige versie.

Zeg het met bloemen / Wijting. - Rockanje: De Stiep Educatief, 2019. - 47 p.. - ISBN: 978-90-829532-2-0
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 stie

John zit op een bankje op het plein. Hij leest de krant. Hij voelt zich alleen. Dan ziet hij een vrouw. Ze heeft mooie krullen en een lief gezicht. Ze is niet slank. Ook niet dik. Hij vindt haar leuk. Zou zij hem ook leuk vinden? Lees wat John doet om deze leuke vrouw te ontmoeten in dit eenvoudige fotoverhaal. Een boek met paginagrote foto's die de eenvoudige tekst over John en Sylvia in beeld brengen.

Een boek voor weinig ervaren lezers met een duidelijk verhaal.

Hoe gebruik je verkleinwoorden in het Nederlands / Pronk. - De Koog: Taalbureau TX-T, 2021. - 68 p.. - ISBN: 978-90-820899-4-3
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.7.2 hoeg

In het Nederlands worden heel veel verkleinwoorden gebruikt. Ze zijn gemakkelijk te herkennen, maar hoe gebruik je ze eigenlijk? Met behulp van voorbeelden, voorbeeldzinnen en illustraties biedt dit boek een overzicht van de vormen en het gebruik van de Nederlandse verkleinwoorden.

Hoe gebruik je getallen in het Nederlands : tellen, rekenen, meten, wegen en nog veel meer / Pronk. - De Koog: Taalbureau TX-T, 2021. - 69 p.. - ISBN: 978-90-820899-3-6
Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.8.3 hoeg

In dit boek leer je hoe je in het Nederlands getallen in leeftijden, jaartallen, afstanden, maten, sommen en bedragen kunt gebruiken. Ook vind je voorbeeldzinnen, oefeningen en uitleg van uitdrukkingen. Dit boek is geschikt voor halfgevoorderden en gevorderden (B1-2)

Speelleermateriaal

Maxi-secuencias de hábitos diarios / [s.n.] - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.] - 1 doos (20 kaarten, handleiding). - ISBN: 842-6804306391

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.2 akro

Met dit spel leren kinderen de verschillende stappen van een verhaal in de juiste chronologische volgorde leggen en het verhaal benoemen. De foto's op de kaarten zijn gegroepeerd in 5 verschillende sequenties van elk vier stappen. In de handleiding

vind je de speluitleg en enkele suggesties voor activiteiten. Het spel bevordert zinsbouw en woordenschat.

¡Adivina qué represento! / [s.n.] - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.] - 1 doos (1 handleiding, 1 dobbelsteen, 1 zandloper, 40 kaarten). - ISBN: 842-6804205434

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.3 akro

Vindplaats Turnhout: TAAL 5.3 akro

Gebarenspeel om je zonder woorden uit te drukken. Het spel bevordert de lichaamsexpressie, gezichtsexpressie en beweging. De spelers trekken een kaartje uit 4 categorieën (dieren,

voorwerpen, beroepen, handelingen) en beelden uit wat op het kaartje staat. Met zandloper om een tijdslijmet in te bouwen.

Busca las diferencias / [s.n.] - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.] - 1 doos (speluitleg, 2 houders, 54 kaarten). - ISBN: 842-6804205120

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.3 akro

Met dit spel "zoek de verschillen" kunnen kinderen hun spreekvaardigheid, zinsbouw en woordenschat oefenen.

missie speurneus / Reuver, de. - [S.l.]: schoolsupport, [s.a.]. - 4 instructiekaarten, 17 rode kaarten, 17 blauwe kaarten, 17 groene kaarten

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.3 speu

Een zoekspel voor kleuters voor binnen en buiten! Het doel is herkennen van voorwerpen (rode opdrachten), letters, cijfers, vormen en kleuren (blauwe opdrachten) of het uitvoeren van combinatie opdrachten (groen).

Inventar y resolver problemas matemáticos / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (handleiding, 5 draaischijven met pijl, 42 kaarten, 3 extra pijlen). - ISBN: 842-6804306971

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.5 akro

Met dit spel leren kinderen en jongeren logisch denken, wiskundige bewerkingen, rekenen, vraagstukken, creatieve oplossingen bedenken voor problemen. De spelvormen kan je in verschillende moeilijkheidsgraden spelen en de rekentaal en wiskundige woordenschat wordt versterkt.

Maxi-memory inventos / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (handleiding, 34 kaarten). - ISBN: 842-6804204062

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.5 akro

Deze memory gaat over uitvindingen en toont de eerste voorlopers van het wiel, de televisie, de tandenborstel, de telefoon....Het spel bevordert woordenschat en spreken maar ook inzicht in geschiedenis en de evolutie van wetenschappelijke uitvindingen.

Waar is het? / [s.n.]. - Valencia: Akros, [s.a.]. - speluitleg, 150 rode fiches, 4 dieren, 25 kaarten, kopieerblad, huisje (7 delen)

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.6 akro

Deze koffer bevat verschillende spelmogelijkheden om ruimtelijke begrippen in te oefenen. Met behulp van een huisje en vier dieren worden de begrippen links - rechts, voor - achter, binnen - buiten ingeoeffend.

Quatschkopf! compact : werkwoordsvormen - situaties / Kalch; Bougie. - Konstanz: Trialogo, 2019. - doosje met 3 x 17 kaarten met situaties, 3 x 8 gekleurde schijven, kleurendobbelsteen, handleiding. - ISBN: 401-7-80690-048-5

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.6 quat

Prentenkaarten, ingedeeld in 3 soorten vragen, namelijk: wat is er vreemd? wat gebeurt er? wat

zegt ... ? Van elke soort zitten er 17 kaarten in. De kaarten nodigen uit om over te vertellen. Ze zijn vaak grappig en aantrekkelijk voor zowel jonge als oudere kinderen. Het spel kan ingezet worden om woordenschat uit te breiden, werkwoorden te vervoegen (zowel in spreken als schrijven te gebruiken), voornaamwoorden te oefenen, spontaan spreken uit te lokken, situaties te beschrijven, taalpragmatiek, ...

Adivina qué están pensando / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (1 handleiding, 54 kaarten, 22 tekstballonkaarten). - ISBN: 842-6804205144

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.7 adiv

In dit spel moeten de deelnemers raden wat de mensen op de foto's denken. Het spel stimuleert, spreken, zinsbouw en verhalen vertellen. Ook empathie en de uitbreiding van woordenschat over gevoelens kan je met deze methodiek bevorderen.

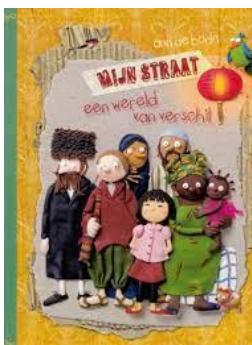

De vrolijke vier seizoenen : kijk- en zoekboek / Berner, Rotraut Susanne. - Tiel: Lannoo, 2010. - 1 v. (<NP>). - ISBN: 1194454599. - ISBN: 978-90-209-9051-5. - ISBN: 344344517

Vindplaats Antwerpen: TAAL 5.8 kijk

Bij elk seizoen maakte Rotraut Susanne Berner grote kijk- en zoekboeken waarin ze het leven in en om een stad in beeld brengt. De vier seizoenenboeken zijn nu gebundeld in 1 boek. Er zijn verschillende personages te volgen, elk met hun eigen verhaal. Sommige verhaallijnen lopen in elkaar over, of kruisen elkaar. Het boek biedt, net als de andere boeken uit deze reeks, een ongelooflijk rijke woordenschat aan. Het nodigt uit om bij te vertellen, te schrijven

Kamishibai

Mijn familie - Mijn straat een wereld van verschil [kamishibai-verhaal] / Bode, De. - Wielsbeke: De Eenhoorn, 2012. - 16 vertelplaten. - ISBN: 978-90-5838-859-9

Vindplaats Antwerpen: TAAL 6.2 mijn

2 sets prenten voor kamishibai verteltheater. De eerste set draait rond het thema 'familie: een reis door de tijd'. We ontdekken hoe mensen vroeger woonden en gekleed gingen. De tweede set is een kamishibai versie van het boek 'Mijn straat een wereld van verschil' over kleurrijk samenleven.

Woordenboeken

Speaking Dutch like a native : a quick guide to colloquial Dutch / Pronk. -

De Koog: Taalbureau TX-T, 2020. - 108 p.. - ISBN: 978-90-820899-2-9

Vindplaats Antwerpen: TAAL 7 spea

Nederlands spreken vereist meer dan het beheersen van formele taalregels uit lesmethodes, het vereist ook kennis van het informele taalgebruik. Deze Engelstalige gids bespreekt meer dan 100 frequent gebruikte woorden uit het dagelijks taalgebruik. Alfabetisch geordend.

Welbevinden

Het jonge kind

Ponte en mi lugar / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (1 handleiding, 1 driehoekige houder met 10 scènes, 15 personages en 10 emoties). - ISBN: 842-6804208459
Vindplaats Antwerpen: WEL 1.1.2 zetj

Tijdens dit spel bekijk je een situatie vanuit het standpunt en de gevoelens van verschillende personages. Zo werk je aan de ontwikkeling van empathie, respect, emotioneel bewustzijn en communicatieve vaardigheden.

Actitudes positivas : tolerancia y cooperación / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (1 handleiding, 12 bordes, 12 rode kruisen). - ISBN: 842-6804208107
Vindplaats Antwerpen: WEL 1.1.4 posi

Met dit spel verkennen kleuters waarden als verdraagzaamheid en samenwerking. Aan de hand van concrete situaties leren ze wat empathisch gedrag is.

Memory cooperativo : el cole / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (1 handleiding, 2 puzzelstukken, 20 kaarten, 1 dobbelsteen, 1 rode fiche met houder). - ISBN: 842-6804208176
Vindplaats Antwerpen: WEL 1.5.3 coöp

Met deze memory leren kleuters en kinderen tot 8 jaar samenwerken zodat alle kinderen in het spel op tijd op school zijn.

Slim zijn is wel duizend dingen / Bell; Colpoys. - Mechelen: Baeckens Books, 2019. - 1 v. - ISBN: 978-90-5924-684-3. - ISBN: 424362635
Vindplaats Antwerpen: WEL 1.5.6 slim

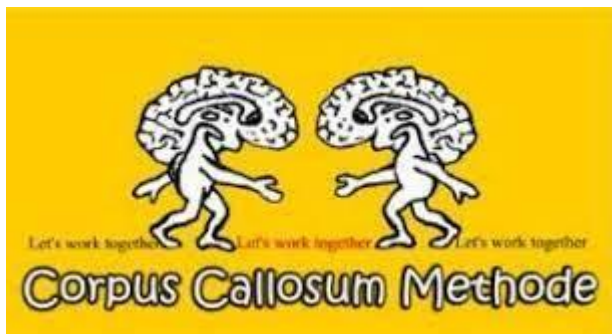
Dit prentenboek laat zien dat intelligentie vele facetten heeft. Want slim zijn zit in zoveel dingen; in blij worden van een hommelt die voorbijzoekt. In bellen blazen. In spelend leren. In vriendelijk zijn. In dagdromen en je fantasie gebruiken. En in nog wel duizend andere dingen. Het boek is een lofzang op alle unieke talenten die kinderen maken tot wie ze zijn.

Het lagere schoolkind

Coronials : spelenderwijs samen reflecteren over de gevolgen van de pandemie / MobileSchool [Leuven]. - Leuven: Mobile School vzw, 2020. - 1 doos (1 spelbord, 56 situatiekaarten, 16 emotiekaarten, 12 coronakaarten, 4 ruilkaarten, spelregels)
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.3.5 coro

De maatregelen die genomen werden tijdens de coronacrisis hadden en hebben een gigantische impact op het emotioneel welzijn van kinderen en jongeren. 'Coronials' is een educatief actiespel dat preventief werkt aan de mentale weerbaarheid van kinderen en jongeren. Aan de hand van een spelbord met meer dan 80 relevante situaties en 88 speelkaarten worden kinderen en jongeren uitgedaagd om samen op speelse wijze te reflecteren en te ventileren over de gevolgen van de pandemie. Het spel kan ook in gezinsverband gespeeld worden. De speelduur is 25 minuten en je speelt het met minimum 2 en maximum 8 personen.

Corpus Callosum Methode : motorische oefeningen voor een goede samenwerking tussen beide hersenhelften / Hulsman-Krul. - <SL>: C.M. Hulsman-Krul, 2007. - <VP>. - ISBN: 978-90-812175-1-4
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.4.2 corp

De Corpus Callosum Methode is bestemd voor kinderen die niet goed in hun vel zitten en/of problemen hebben op sociaal, emotioneel, functioneel (bv. visueel of auditief), motorisch of cognitief gebied. Veel leer- en ontwikkelingsproblemen vinden hun oorzaak in, of worden versterkt door onvoldoende samenwerking tussen de linker- en de rechterhersenhelft. Een goede samenwerking van de hersenhelften maakt het makkelijker om prikkels en informatie te verwerken, dit komt het leren, het functioneren en het welbevinden ten goede. De methode biedt specifieke motorische oefeningen die de werking en samenwerking van de lichaamshelften en hersenhelften verbeteren. De Corpus Callosum Methode Deel I bevat een volledig programma van motorische en sensomotorische oefeningen. Dit programma volgt stap voor stap de opbouw van de natuurlijke motorische ontwikkeling met als 'eindpunt' volledige lateralisatie.

Gewoon een beetje anders dan de rest : een lees- en werkboek voor kinderen met autisme en hun omgeving / Linden, Van der. - Amsterdam: Aldo, 2019. - 40 p.. - ISBN: 978-94-92600-24-0
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.4.2 gewo

Dit lees- en verwerkingsboek wil een kind met autisme en zijn/haar naaste omgeving op verschillende manieren tot meer (zelf)inzicht brengen. Het verhaal over Stan geeft een inkijkje in het dagelijks leven van een kind met autisme. Daarnaast stimuleren de

reflectievragen op een ongedwongen manier een gesprek tussen het kind en een volwassene. Het boek is een instrument om autisme bespreekbaar te maken voor kinderen van 6 tot 12 jaar en hun omgeving. Het biedt ook personaliseerbare tips voor leerkrachten en klasgenoten.

Kinderen en sociale vaardigheden / Kooijman. - Hilversum: Mewadruk, 2011. - 117 p.. - ISBN: 978-90-812473-1-3. - ISBN: 901751175
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.1.4 kind

Dit boek geeft ouders en leerkrachten informatie over sociale vaardigheden en hoe ze kinderen daarbij kunnen stimuleren. Aan de hand van concrete situaties reikt het boek tips aan in een goede omgang met leeftijdsgenoten en leert het hen hoe ze voor zichzelf en voor andere durven opkomen. Tijdens het lezen kunnen de kinderen het sociale vaardigheden kwartet spel "de Coole Kikker" spelen. De hoofdstukken in het boek volgen de thema's van het kwartet. Dit pakket bevat het boek en het kwartet spel.

5 minuten spelletjes : 5 minuten bewegen / Bazalt [Rotterdam]. - Helmond: OMJS, 2015. - 40 spelkaarten, 3 handleidingkaarten
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.5.2 5min

Het doel van de 5 minutenspelletjes is leraren en activiteitbegeleiders inspiratie bieden, om een brug te slaan tussen twee perioden van inspanning. Het doel van '5 minuten bewegen' is activiteiten aanbieden ter bevordering van de toename van de energie, de concentratie en het optimaliseren van het leervermogen van kinderen. Op de kaarten staat aangegeven voor welke leeftijdsgroep(en) de activiteit geschikt is.

Breinhelden : een programma voor groep 7/8 doordacht werken aan executieve functies / Monfils; Herrewijn. - Rotterdam: Bazalt, 2020. - 192 p.. - ISBN: 978-94-6118-288-3
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.5.5 brei

Breinhelden is een programma van twintig weken, waarmee je in een klasgroep kan werken aan executieve functies. De executieve functies zijn vertaald naar tien Breinkrachten. Bij iedere kracht vind je speelse activiteiten en tips om de functie te versterken. Het programma neemt leerlingen mee op sleeptouw aan de hand van de personages Effi en Furon, twee breinhelden die de leerlingen leren hoe ze hun Breinkrachten kunnen versterken, zoals de kracht om hun aandacht bij een taak te houden, de kracht om een reactie uit te stellen of de kracht om met veranderingen om te gaan. In het deel voor groep 7/8 ligt het accent minder op de tekens en verbalisering. De symbolen blijven een belangrijke rol houden om het gesprek over de Breinkrachten met kinderen aan te gaan. In dit deel maken we jou als leerkracht attent op het thema dat boven de Breinkrachten 'hangt'. Plan- & Regelkracht en Tijdkracht zijn namelijk belangrijk voor het thema 'huiswerk organiseren' en Gevoelskracht en Stopkracht zijn belangrijk voor het thema 'mijn gevoelens de baas zijn'. De Breinkrachtenkast, de coöperatieve werkvormen en het portfolio vind je ook in dit deel terug.

12+

R-sense : vormingspakket over samenleven, relaties en seksualiteit voor nieuwkomers / Buyck; Day; Peeters. -

Antwerpen: Sensoa, 2020. - 1 kft (handleiding 94 p., 14 platen A3, 105 platen A4, 1 laken man, 1 laken vrouw, 144 gekleurde kaarten)

Vindplaats Antwerpen: WEL 3.2 r-sen

URL: <https://www.sensoa.be/materiaal/r-sense-vormingspakket>

Dit vormingspakket voor bewoners in asielcentra wil nieuwkomers inzicht geven in de Belgische samenleving, basisinformatie geven over seksuele gezondheidsthema's en hen leren seksueel getint gedrag in te schatten. Het pakket is opgebouwd rond 3 modules: Samenleven in België, Relaties en grenzen, Lichaam en seksualiteit. Volgende thema's komen aan bod: geslachtsorganen, anticonceptie, seksualiteit en relaties, seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's), weerbaarheid en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het vormingspakket bevat veel beeldmateriaal ter ondersteuning van de didactische inhoud.

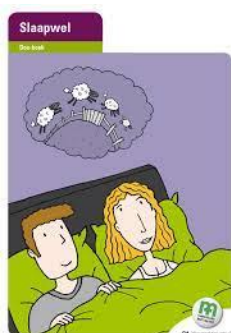
sexting@school / Hermans. - Leuven: Imec vzw, 2017. - 33 p.. - (Mediawegwijzer; 2021: 1). - ISBN: 1050062884

URL:

<https://mediawijs.be/tools/mediawegwijzer-sexting-school>

Vindplaats Antwerpen: WEL 3.2 sext

Deze Mediawegwijzer geeft inzicht in sexting en tips om dit bespreekbaar te maken in de klas. Hoewel experimenteren met relaties en seksueel gedrag via digitale media bij de normale seksuele ontwikkeling hoort, kan je als leerkracht helpen om aan te tonen wat kan en wat niet kan. Dit magazine biedt daarbij ondersteuning.

Slaapwel: doe-boek / Lancker, Van; Roose. - [S.l.]: CM, [s.a.]. - 35 p.

Vindplaats Antwerpen: WEL 3.3.2 slaa

Dit boekje beantwoordt veelgestelde vragen in verband met slaap zoals: 'Wat is slapen?', 'Waarom slaap je?', 'Hoeveel slaap heb je nodig?', 'Is een middagdutje een goed idee?', 'Is snurken ongevaarlijk?' en 'Wat als goed slapen niet meer gaat?'. Er wordt een heel hoofdstuk gewijd aan slaaphygiënetips en ook de rest van het boek bevat veel opdrachten om actief lezen en verwerken te bevorderen.

Hoe kom ik van die angsten af? Vaardigheden en technieken om je te helpen omgaan met angst en zorgen / Schab. - Amsterdam: SWP, 2011. - 184 p.. - ISBN: 978-90-8560-607-9
Vindplaats Antwerpen: WEL 3.3.3 hoek

Dit hulpboek is bedoeld voor jongeren die kampen met angst- en paniekgevoelens en die vastlopen in zorgelijke gedachten. De info, denkoefeningen en opdrachten in het boek helpen de jongere om te voorkomen dat angst en verwarring hun leven gaan beheersen. Stap voor stap leren ze omgaan met dagelijks terugkerende onzekerheden en helpt het boek met het opbouwen van een positief zelfbeeld.

Digitaal in balans / Linc Inc [Brussel]. - Brussel: Mediawijs, 2020. - 29 p.. - (Mediawegwijzer; 2020: 4)
Vindplaats Antwerpen: WEL 3.3.5 digi

URL:

<https://mediawijs.be/tools/mediawegwijzer-digitaal-balans>

De Mediawegwijzer Digitaal in balans geeft handvaten om even stil te staan bij de mogelijke invloed van digitale media op je leven. Een goede digitale balans is belangrijk! De Mediawegwijzer maakt duidelijk wat die digitale balans nu juist is en hoe het komt dat we zo afhankelijk van ons scherm zijn. Hij bevat ook handige tips en tricks, waarmee je met je leerlingen aan de slag kan.

Het groot online werkvormenboek : dé inspiratiebron voor online vergaderingen opleidingen en andere bijeenkomsten / Dirkse; Talen; Rumpt, van; Bons. - Amsterdam: Boom, 2020. - 167 p.. - (Het groot werkvormenboek; 2020: 3). - ISBN: 978-90-244-3524-1. - ISBN: 1194474591
Vindplaats Antwerpen: WEL 3.5.2 groo

Net zoals deel 1 en 2 van het werkvormenboek, beschrijft ook dit boek verschillende werkvormen. Deze keer gaat het echter over online werkvormen. Voor elke soort online bijeenkomst, van vergadering tot opleiding of training, vind je in het boek meerdere werkvormen om online in te zetten om kennis te maken, inhoud te presenteren, of om te brainstormen, beslissen of evalueren. Ook voor informele contexten zoals sfeer, veerkracht stimuleren en teamspirit op afstand zijn er werkvormen omschreven. Het boek geeft ook uitleg over de theorie en helpt de meest geschikte werkvorm te kiezen. Bij elke werkvorm krijg je bovendien tips en word je gewezen op de valkuilen.

Wereldburgerschapseducatie

Burgerschap

Van liefdadig naar rechtvaardig : 11 stemmen over de toekomst van internationale solidariteit / Hertogen. - Leuven: LannooCampus, 2021. - 136 p.. - ISBN: 978-94-014-7491-7
Vindplaats Antwerpen: WBE 1.1 vanl

Er zijn veel globale uitdagingen die ons wereldwijd verbinden, zoals de klimaatcrisis of een pandemie. De gevolgen ervan raken sommigen echter meer dan anderen. Dit onrecht vraagt een antwoord in de vorm van internationale solidariteit. Maar wat betekent internationale solidariteit in deze turbulente tijden? En hoe organiseren we dat best in de toekomst? Els Hertogen verzamelde 11 vooraanstaande buitenlandse auteurs die hun licht hierop werpen in prikkelende essays (oa Jason Hickel, Natalia Greene, Lidy Nacpil en Izabella Teixeira). Ze brengen visies over herverdeling en ecologie tot dekolonisatie en technologie. Hun analyses en oplossingen zijn verschillend, maar erg aanvullend en als er één iets zeker is, is dat we naar de toekomst net méér internationale solidariteit nodig hebben, niet minder.

Media

Kritikat : drogredenen ontmaskeren en filosoferen over nepnieuws / Cornelissen; Schrijver, De; Hermans; Baetens. - <SL>: Mediawijs, 2021. - 38 p.
Vindplaats Antwerpen: WBE 4.2 krit

Het project Kritikat leert kinderen kritisch denken over media en nieuwsberichten. Samen met een sprookjesschrijfster werden 4 filosofische luisterverhalen met filosofische vragen en denkoefeningen ontwikkeld voor kinderen van 10 tot 12 jaar. Een filosofische detectivekat helpt de kinderen op een speelse manier om feit en fictie van elkaar te leren onderscheiden, de meest voorkomende drogredeningen te leren herkennen en nieuwsberichten die met de feiten een loopje nemen, te leren ontmaskeren. De filosofische verhalen bieden voorbeelden van denkfouten die kinderen alert maken voor manipulatie en vormen de voorbereiding om in een tweede fase met dezelfde kritische bril mediaboodschappen te onderzoeken. Je kan de gids inclusief stickervel bestellen of downloaden. Je kan de verhalen ook online beluisteren.

What's New: educatief pakket propaganda en complottheorieën doorprikken / Mediawijs [Brussel]. - [S.l.]: -, 2020. - 1 map (handleiding, werkbladen, print powerpoint, affiche, 2 bladwijzers)
Vindplaats Antwerpen: WBE 4.2 what

Het project 'What's new' werd ontwikkeld om met jongeren werken rond complottheorieën

en propaganda. Het doel: jongeren leren hoe ze propaganda en complottheorieën kunnen doorprikken via (historische) voorbeelden. Zo krijgen ze meer inzicht in mechanismen die vroeger, maar ook vandaag nog worden toegepast. Leerlingen leren kritische vragen stellen en ze leren ontmaskeren wat verstopt zit achter goed uitgedachte en aantrekkelijke berichten. De handleiding voor de leerkracht biedt tips om les te geven over propaganda en complotdenken, kant-en-klare lesideeën over o.a. complotten en filterbubbels en hoe je zelf propaganda kunt maken om propagandatechnieken te leren kennen en doorverwijzingen naar nog meer inspiratie. Een digitale rondleiding in Kazerne Dossin vervolledigt het aanbod. Aan de hand van de interactieve What's New-app ontdekken leerlingen tussen 15 en 18 jaar de kracht van misleidende informatie in Kazerne Dossin.

Diversiteit

2 soorten mensen : kies en bepaal hoe goed je bij elkaar past / Rocha. - Houten: Unieboek, 2017. - 175 p.. - ISBN: 978-90-00-35922-6. - ISBN: 1113481709

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.2 2kin

'2 soorten mensen' is een interactieve persoonlijkheidsquiz om in groep of in duo te spelen. Dit kan aan de hand van een boekje met afbeeldingen of met een kaartspel. Op

elke kaart/pagina staat een afbeelding die elk een typisch trekje, een gewoonte uit het dagelijks leven illustreert. Bij elke kaart hoort een partnerkaart die de tegengestelde gewoonte voorstelt. Doe jij bijvoorbeeld mayonaise óp je frietjes of ernaast? Contant betalen of met de kaart? En over de wc-rol Hang je die overlans of onderlans? De kaarten kunnen zo via verschillende werkvormen gesprekken op gang brengen over welk type jij bent, waarom, en waarom je gesprekspartner daar net hetzelfde over denkt, ... of net niet.

Gwanders : een coöperatief bordspel rond anders zijn / JOETZ. - Brussel:

Joetz, [s.a.]. - 1 doos (4 spelborden, spelgids, 64 eigenschapskaarten, 16 fotokaarten, 16 paspoortfiches, 20 puzzelstukken, 20 jetons)

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.3 gwan

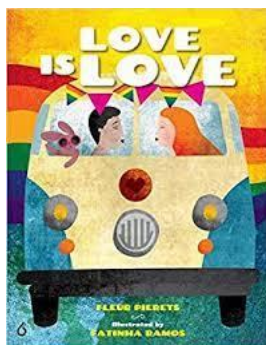
Door in de huid van 4 kinderen op het Gwanders-eiland te kruipen, merken kinderen (vanaf 8 jaar) dat anders zijn goed is. Anders zijn is bijzonder, leuk en gewoon heel erg nodig. Naast de verschillen merken de kinderen ook gelijkenissen en verbindingen tussen elkaar. Daarnaast ondervinden ze dat we niet in een oogopslag weten hoe iemand in elkaar zit, dat we mensen niet zo maar in een hokje mogen plaatsen. Met Gwanders ontdekken kinderen dus net de kracht van de verschillen en vieren ze het anders zijn. Het spel is opgebouwd in 2 delen. In het eerste deel leren de spelers de personages stap voor stap kennen. Bij de nabespreking wordt het begrip vooroordelen besproken. In het tweede deel merken de spelers, door zich in te leven in de 4 personages, dat anders zijn gewoonweg dik OK is. Het eerste gedeelte kan je ook digitaal

spelen. De speldoos omvat beide delen. Gwanders kan gespeeld worden met 4 tot 32 deelnemers.

Gloe : interviews en gedichten / Vendel, van de, Edward; Goede, de, Floor. - Amsterdam: Em. Querido's Uitgeverij, 2020. - 495 p.. - (Querido Glow; 2020: 1). - ISBN: 978-90-451-2453-7
Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.4 gloe

Eenentwintig jongeren tussen de zestien en de drieëntwintig jaar vertellen uitgebreid over alles wat er in hun leven gloeit: liefde, woede, ambitie. Hoe divers ze ook zijn, ze delen één ding: hun geaardheid of hun gender wijkt af van die van de meerderheid. Het resultaat is een verzameling persoonlijke en ontroerende verhalen die een breed beeld geven van de queer jongeren van nu. Ieder interview wordt voorafgegaan door een gedicht.

Love is love : the journey continues / Pierets, Fleur; Ramos, Fátima. - Houston, Tex.: Six Foot Press, 2020. - 1 v. (<NP>). - (Love around the world; 2). - ISBN: 978-1-64442-026-3. - ISBN: 978-1-64442-050-8
Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.4 love

Dit Engelstalige prentenboek voor kinderen van ca. 5 tot 10 jaar vertelt het verhaal van Fleur en Julian, twee vrouwen die gaan trouwen omdat ze zoveel van elkaar houden. Ze komen erachter dat dat nog niet zo makkelijk is: van de 195 landen ter wereld, kunnen twee mannen of twee vrouwen maar in 28 van die landen met elkaar trouwen. En dat gaan ze dan ook doen: Trouwen waar het kan en mag, en samen op avontuur om te strijden voor een betere toekomst en gelijke rechten voor iedereen. Fleur en Julian ontdekken de verschillende huwelijkstradities van Argentinië, Oostenrijk, Colombia, Denemarken, Ecuador, Duitsland, Luxemburg, Malta, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zuid-Afrika, Taiwan, het Verenigd Koninkrijk en Uruguay.

Maxi-memory : equality / [s.n.]. - Valencia: Akros Interdidak, [s.a.]. - 1 doos (34 fotokaarten, handleiding). - ISBN: 842-6804204079

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.4 maxi

Deze memory gaat over gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen in de arbeidswereld. De kaarten vertegenwoordigen verschillende beroepen die zowel mannen als vrouwen kunnen uitoefenen. Met het spel kan gepraat worden over de integratie van vrouwen in de arbeidswereld en gelijke waarden. Het memory spelsysteem traint de observatie, aandacht, associatie en

het geheugen.

Geef racisme de rode kaart / RADAR : vóór gelijke behandeling, tegen discriminatie. - <SL>: EFDN, 2020. - 1 map (handleiding 23 p., werkboek 31 p.)

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.6 geef

Dit kant-en-klare lessenpakket van 6 lessen werd ontwikkeld rond de anti-racisme en anti-discriminatiecampagne 'Geef Racisme de Rode Kaart'. Dat project is gericht naar de 1ste graad van het Secundair Onderwijs (1ste en 2de middelbaar) maar de werkvormen in het lessenpakket zijn geschikt voor de doelgroep 7 tot 15 jaar. De lessen sluiten naadloos aan bij de eindterm Burgerschapseducatie: burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven. De leerlingen maken kennis met verschillende vormen van racisme en discriminatie, zoals o.a. geloof maar ook de geaardheid van mensen en hoe omgaan met diversiteit. Het pakket bestaat uit een werkboek en een lerarenhandleiding. Elke activiteit in de handleiding bevat informatie omtrent de tijdsduur, de doelgroep, het materiaal dat nodig is en mogelijke discussiepunten en tips voor leerkrachten.

Witte suprematie en ik : hoe je privilege (h)erkent, racisme bestrijdt en de wereld verandert / Saad. - Amsterdam: Uitgeverij Atlas Contact, 2021. - 256 p.. - ISBN: 978-90-450-4325-8

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.6 witt

Vindplaats Turnhout: WBE 5.3.6 witt

Layla Saad biedt inzicht in centrale begrippen in het antiracisme als witte fragiliteit, wit privilege en tokenisme. Reflectieopdrachten geven (witte) lezers handvatten om een goede bondgenoot te worden. Hoe kun je concreet en constructief bijdragen aan antiracisme? Saad geeft (witte) lezers daartoe handvatten in 'Witte suprematie & ik'. Helder en toegankelijk legt ze uit wat centrale begrippen in het antiracisme precies betekenen, zoals wit privilege, witte fragiliteit en witte apathie, en waarom bijvoorbeeld 'kleurenblindheid', culturele toe-eigening en tokenisme problematisch zijn. Dagelijkse reflectieopdrachten dwingen je ertoe je privilege onder ogen te zien. Zo werpt 'Witte suprematie & ik' verhelderend licht op verholde vooroordelen en blinde vlekken. Dat is confronterend, maar het is een noodzakelijke stap voor witte mensen die niet langer Mensen van Kleur willen schaden en willen bijdragen aan een rechtvaardige samenleving.

De wereld rond

OKAN 1B & Sakala's kalimba / [s.n.]. - Gent: VISO Secundair Onderwijs, [s.a.]. - 44 p.

Vindplaats Antwerpen: WBE 6.2.1 OKAN

Leerlingen uit een OKAN-klas verkenden het verhaal van een Congolese jongen, Sakala, die in de 19e eeuw werd meegenomen naar België en er de taal leerde. De leerlingen zagen het standbeeld van Sakala of 'Het Moorken' in het Gentse Citadelpark. Er werd met hen gepraat over kolonisatie, de uitbuiting, het slavenwerk en de mishandeling. Het kortverhaal in dit boekje werd opgebouwd op basis van foto's die de leerlingen maakten en hun spontane uitspraken. De leerlingen zelf verzorgden de illustraties. Ze zijn zelf personages in dit fictief verhaal. De

woordkeuze en zinsbouw zijn aangepast aan het niveau van een OKAN-klas. Dit verhaal kan een uitgangspunt zijn om met anderstalige nieuwkomers over kolonisatie te praten.

Congoville : contemporary artists tracing colonial tracks / Boons; Colard; Laet, de, Veerle; Ait Daoud; Goethem, Van, Herman; Boeck, de, Filip; Kisikudi; Munsya; Pongo; Roo, De; Weyns, Sara. - Leuven: Leuven University Press, 2021. - 271 p.. - ISBN: 978-94-6270-236-3. - ISBN: 10.11116/9789461663948. - ISBN: 978-94-6166-394-8
Vindplaats Antwerpen: WBE 6.3.6 cong

Een eeuw na de oprichting van de École Coloniale Supérieure in Antwerpen nodigt het naburige Middelheimmuseum onderzoeker en curator Sandrine Colard uit om een tentoonstelling te creëren die sitespecifiek peilt naar de stille geschiedenissen van het kolonialisme. Congoville duidt op de zichtbare en onzichtbare stedelijke sporen van de kolonie, niet op het Afrikaanse continent, maar pal in het België van vandaag: een schoolgebouw, een park, imperialistische mythes en burgers van Afrikaanse origine. Doorheen de tentoonstelling en deze bijhorende publicatie is Congoville de context waarbinnen 15 hedendaagse kunstenaars, als zwarte flâneurs op pad in een postkoloniale stad, het koloniale verleden en de impact ervan adresseren. Door de veelheid aan perspectieven en stemmen is dit boek tegelijk een catalogus en een naslagwerk met zowel academische als artistieke bijdragen. Samen ontvouwen de betrokken kunstenaars en auteurs de blauwdruk van Congoville, een imaginaire stad die ons nog steeds onbewust in haar greep houdt, maar ons ook aanspoort om na te denken over een de-koloniaal utopia.

Levensbeschouwingen

Knubbe : samenspel 100 / [s.n.]. - <SL>: Samenspel NCZ vzw, 2021. - 1 doos (Knubbe bear, handleiding, 11 vertelplaten, 27 werkbladen, 7 spelletjesbladen)
Vindplaats Antwerpen: WBE 7.1 knub

Dit Knubbepakket werd gemaakt ter afsluiting van het tijdschrift Samenspel. Het bestaat uit 10 verhalen met voorleesprenten. Beertje Knubbe beleeft heel herkenbare situaties voor kinderen in het eerste en tweede leerjaar. In de verhalen vind je aanknopingspunten om met kinderen over verschillende onderwerpen te praten, zaken te onderzoeken, dingen in vraag te stellen ... De bijbehorende handleiding biedt de leerkracht ondersteuning en sluit aan bij de themavelden en de doelstellingen van het leerplan niet-confessionele zedenleer. Ze bevat lestips, ideeën, opdrachten en werkblaadjes. De liedjes bij het pakket zijn te downloaden via de website.

Sociale thema's

EDUbox : pandemie: een uitdaging voor mens en wetenschap / VRT NWS. - Brussel: VRT NWS, 2021. -

Vindplaats Antwerpen: WBE 8.3 edub

URL:

<https://medium.com/eduboxvrt/edubox-pandemie-een-uitdaging-voor-mens-en-wetenschap-e07e99e4bf64>

Met deze EDUbox krijgen leerlingen stap voor stap meer grip op pandemieën. Het lespakket polst eerst naar de gemoedstoestand van de jongeren na een zware periode. Wat doet een pandemie als corona met een mens? Daarna staan ze stil bij hoe ze ziek worden, wat hun lichamen tegen indringers doen en hoe ze de verspreiding van ziektes kunnen tegengaan. Aan de hand van een simulator zien de leerlingen in één oogopslag de gevolgen van exponentiële groei en kunnen ze zelf aan de slag gaan om de verspreiding van een virus af te remmen. In educatieve video's leggen experts uit hoe wetenschappelijk onderzoek ons daarin vooruithelpt en waarom een multidisciplinaire aanpak nodig is. Een wetenschapsjournalist legt op maat van de leerlingen uit hoe het wetenschappelijk proces verloopt en hoe nieuwe wetenschappelijke kennis evolueert. Leerkrachten kunnen de EDUbox Pandemie zowel in de klas als thuis gebruiken. Op de website van VRT vind je een downloadbare pdf en een interactieve webversie. Op het Medium-kanaal van EDUbox is een handleiding beschikbaar. Daarnaast is er een interactieve videoles als individueel leertraject, waarmee leerlingen thuis aan de slag kunnen gaan. De EDUbox bevat een klein stukje theorie, praktijkoefeningen en opdrachten. Hij is ook gekoppeld aan een uitgebreid digitaal luik met audiovisueel materiaal.

Ingevoerde URL's

Grensoverschrijdend gedrag aanpakken : wat werkt bij het activeren van omstanders? / Kovács; Noor. - Utrecht: Movisie, 2021. - 54 p.

Vindplaats URL: <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2021-06/Grensoverschrijdend-gedrag-aanpakken-rapport.pdf>

Hoe rust je omstanders toe om te kunnen ingrijpen bij situaties van discriminatie en seksueel geweld? Die vraag stond centraal in dit rapport van Movisie. Inzetten op de houding van deelnemers ten opzichte van de situatie en hun houding ten opzichte van de slachtoffergroep, zijn belangrijke elementen bij ingrijpen. Naast de publicatie is er een handig stappenplan dat helpt bij het ontwikkelen van een praktische interventie voor omstanders.

Isdatechtzo.nl / Netwerk Mediawijsheid [Hilversum]. - Hilversum: Netwerk Mediawijsheid, [s.a.]. - <OB>

Vindplaats URL: <https://www.isdatechtzo.nl>

Isdatechtzo.nl is een toegankelijke en laagdrempelige website over nepnieuws of 'fake news'. Je leert meer over nepnieuws en je vindt er tips om te checken of berichten betrouwbaar zijn.

Opgroeien zonder vooroordelen : wat werkt in het verminderen van vooroordelen en discriminatie onder kinderen op de basisschool? / Felten; Broekroelofs; Kamp, van de. - Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving, 2020. - 69 p.

Vindplaats Antwerpen: ro 3 opgr

URL:

https://www.kis.nl/sites/default/files/opgroeien_zonder_vooroordelen-def_0.pdf

Onderzoekers van KIS bestudeerden de wetenschappelijke literatuur en zetten op een rij wat volgens de wetenschap werkt om vooroordelen, stereotypering en discriminatie aan te pakken in de basisschool. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen door basisscholen gebruikt worden om na te gaan welke typen interventies zij het best in kunnen zetten en wanneer. Idealiter worden de uitkomsten van dit onderzoek gebruikt om nog een stap verder te gaan: ze te laten dienen als een onderlegger voor het ontwikkelen van een leerlijn, een plan voor wat in welke klas van de basisschool aan de orde zou moeten komen om effectief vooroordelen en discriminatie onder kinderen te verminderen en te voorkomen. In hoofdstuk 1 van dit rapport wordt beschreven op welke leeftijd vooroordelen ontstaan en hoe de ontwikkeling hiervan verloopt. Hoofdstuk 2 beschrijft de typen interventies die kunnen werken en waarom. In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op of en hoe deze verschillende aanpakken uitwerken voor kinderen die wat betreft afkomst behoren tot de meerderheid (kinderen zonder migratie- of vluchtelingenafkomst) en kinderen die wat betreft afkomst in de minderheid zijn (kinderen met

migratie- of vluchtelingenafkomst). Hoofdstuk 4 beschrijft de gevolgen van vooroordelen, stereotypen en discriminatie voor slachtoffers.

Handboek digitale geletterdheid 2021/2022 / Pijpers; Arends; Demaret; Dondorp; Grand, Ie; Leget; Mols; Schouwenburg. - Zoetermeer: Kennisnet, 2021. - 102 p.

Vindplaats URL:

<https://www.kennisnet.nl/app/uploads/kennisnet-handboek-digitale-geletterdheid-2021-2022.pdf>

In het handboek lees je onder andere hoe je een visie ontwikkelt op digitale geletterdheid en hoe je die visie in praktijk brengt. Ook vind je in het handboek praktische materialen die je kunt gebruiken in je onderwijs. Nog meer dan in de vorige versie van het handboek wordt getoond hoe je digitale geletterdheid in bestaande vakken kunt integreren.

Tijdschriften

Caleidoscoop : leerlingenbegeleiding vandaag en morgen / ISSN 0776-474X Brussel : VCLB Service: 25,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 1 cale

Dit vaktijdschrift biedt inzichten en informatie over leerlingenbegeleiding, onderwijs, opvoeding en hulpverlening. Doelgroepen: hulpverleners werkzaam in centra voor leerlingenbegeleiding, centra voor geestelijke gezondheidszorg, revalidatiecentra, schooldirecties en leerkrachten van basis- en secundaire scholen, pedagogen, psychologen, logopedisten, maatschappelijk werkers, artsen en verpleegkundigen.

FONS / Die Keure, 2015. - 48 p.

Vindplaats Antwerpen: ro 6 fons

Vindplaats Turnhout: ro 6 fons

FONS is een tijdschrift voor alle Vlaamse leerkrachten Nederlands basis- en secundair. Het verschijnt twee keer per jaar en is ook digitaal te raadplegen. Het tijdschrift is voor iedereen die op zoek is naar activerende werkvormen en actuele lestips, maar ook voor wie op de hoogte wil blijven van de laatste trends in het onderzoek naar taal en onderwijs. Aan bod komen o.a.: literatuuronderwijs, differentiatie, evaluatie,...

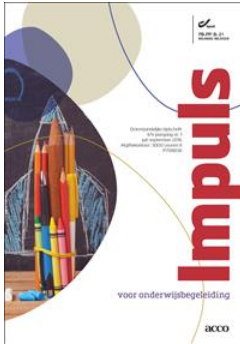
HJK : de wereld van het jonge kind : vakblad voor de ontwikkeling, opvoeding en onderwijs aan jonge kinderen / ISSN 0165-4772 - Amersfoort : ThiemeMeullenhoff, 2012: 59,95 EUR per jaargang

Vindplaats Antwerpen: ro 1 hjk / TABLETS

Vindplaats Turnhout: TABLETS

In het maandblad De wereld van het jonge kind (HJK) staat de opvoeding en ontwikkeling van, en het onderwijs aan kinderen van drie tot acht jaar centraal. HJK is er voor iedereen die beroepsmatig bezig is met de verzorging van en het onderwijs aan kinderen in de basisschoolleeftijd: leerkrachten, schoolbegeleiders, coördinatoren, onderwijsadviseurs en studenten lerarenopleiding.

Je kan dit tijdschrift ook op onze tablets lezen via de link "Schooltas".

Impuls voor onderwijsbegeleiding / ISSN 1373-4318 Leuven : Acco:
25,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: dg 1 impu

Driemaandelijks tijdschrift met achtergrondinfo over didactiek, onderwijsbeleid, methodiek, nieuw materiaal, interessante lectuur,... Het tijdschrift verdiept je onderwijsvisie en plaatst ze in een ruimer kader. Het houdt je kennis up-to-date door het signaleren van trends; het vestigt je aandacht op nieuwe publicaties in binnen- en buitenland; het levert kanttekeningen bij onderwijsdebatten.

JSW : jeugd in School en Wereld : maandblad voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs en opleiding / ISSN 0165-6260

Baarn : Bekadidact: 48,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 1 jsw / TABLETS

Vindplaats Turnhout: TABLETS

'Jeugd in School en Wereld' is een maandblad voor het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs. Het heeft een brede inhoud en wil praktisch in gebruik zijn. Vakinhoudelijk gaat het van taal en rekenen tot wereldoriëntatie en expressie. Vakoverschrijdend vindt u er van het nieuwe leren tot didactiek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Verder een maandelijkse praktijkbijdrage met kopieerbare werkbladen en handige lessuggesties.

Je kan dit tijdschrift ook op onze tablets lezen via de link "Schooltas".

KIDDO : Hét pedagogisch vakblad voor de kinderopvang 0-12 / Amsterdam : SWP - Prijs: 52,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 kidd

KIDDO is een pedagogisch vakblad (tweemaandelijks) voor en door professionals in Vlaanderen en Nederland. Het richt zich tot pedagogisch medewerkers, gastouders/onthaalouders, kinderbegeleiders in groeps- en gezinsopvang, pedagogische coaches, pedagogen en studenten.

KLASSE magazine / Vlaams Ministeria van Onderwijs en Vorming:
10,00 EUR (jaarabo)

Vindplaats Antwerpen: ro 1 klas

Het KLASSE magazine verschijnt 4 keer per jaar met uitgewerkte dossiers en inspirerende portretten voor alle onderwijsprofessionals.

Kleuters & Ik. Ervaringsgericht werken met jongere kinderen / Leuven : CEGO: 18,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: WEL 1.5.6 kleu

Driemaandelijks tijdschrift met interessante artikels en lessuggesties die onmiddellijk toepasbaar zijn in de klas. Kleuters & ik is een vakblad voor elke (kleuter)leerkracht, zorgbegeleider, remedial teacher, interne begeleider, opvoeder, onthaalouder en student. Het is een blad dat met een eigen kleur bijdraagt tot kwaliteitsonderwijs waarin betrokkenheid, welbevinden en verbondenheid het verschil maken. Al 35 jaar lang biedt het vernieuwende ideeën, praktijkvoorbeelden van de ervaringsgerichte aanpak en boeiende achtergrondinformatie voor iedereen die bezig is met jonge kinderen.

Les : tijdschrift voor NT2 en taal in het onderwijs / Stichting Les. - Meppel : Boom: 69,50 EUR

Vindplaats Antwerpen: bl 1 les

Les is een tijdschrift voor docenten NT2 en taal in het onderwijs. Je vindt er informatie over beleid, didactische tips, besprekingen van methodieken, materiaal, projecten,... Oorspronkelijk bedoeld voor volwassenenonderwijs, ondertussen uitgebreid naar OKAN/ISK (onthaalklas anderstalige nieuwkomers/internationale schakelklas).

Levende talen magazine / Bureau Levende Talen. - ISSN 1566-2705 - Amsterdam : Vereniging van Leraren in Levende Talen: 100,00 EUR (met tijdschrift)

Opmerking: verschijnt 8 maal per jaar

Vindplaats Antwerpen: ro 1 leve

Dit tijdschrift richt zich tot alle leraren levende talen. U vindt er tips, materiaalbesprekingen, info over literatuur,...

Levende talen tijdschrift / Vereniging van leraren in levende talen. - ISSN 1566-2713 - Amsterdam : Bureau Levende Talen: 100,00 EUR (mét magazine)

Vindplaats Antwerpen: ro 1 leve

Dit tijdschrift richt zich tot alle leerkrachten levende talen. U vindt boekbesprekingen en uitgebreide achtergrondinfo. In het bijhorende magazine staan meer praktische tips.

MeerTaal / Prenger, Joanneke. - ISSN 2214-5931 - Assen : Koninklijke Van Gorcum BV.: 39,95 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 1 meer

MeerTaal is een onafhankelijk tijdschrift over taal in het basisonderwijs. Het richt zich op taaldidactiek in de breedste zin van het woord. Alle informatie is direct toepasbaar in de praktijk van de school, maar wel wetenschappelijk onderbouwd.

MO* : Mondiaal Magazine / Goris, Gie. - ISSN 1379-5619 - Brussel : Roularta Publishing, currens: 20,00 EUR (jaarabonnement)

Opmerking: verschijnt 4 keer per jaar

Vindplaats Antwerpen: WBE 1.1 mo*

MO*magazine brengt reportages, interviews en dossiers over mondiale thema's als duurzaamheid, internationale politiek, klimaatverandering en migratie.

De nieuwe leraar : lijfblad voor nieuwsgierige leraren in het primair onderwijs / ISSN 1380-4731 Meppel : Ten Brink Uitgeverij, currens: 49,00 EUR (jaarabonnement)

Opmerking: 5 nummers per jaargang

Vindplaats Antwerpen: ro 1 nieu

Nederlands vakblad voor leraren van het lager onderwijs waarin ervaringen en expertise worden gedeeld en uitgewisseld. Bij het magazine hoort een online platform.

Onderwijskrant / Betekom : Noël Gybels: 16,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 1 ond

Onderwijskrant brengt beschrijvingen van, en kritische reflecties over onderwijs en onderwijsvernieuwing. Bepaalde bijdragen zijn wetenschappelijk gestoffeerd; andere zijn een directe neerslag of weergave van opvattingen en ervaringen. Onderwijskrant wordt gemaakt met medewerking van praktijkmensen en van medewerkers uit de lerarenopleidingen en de pedagogische en wetenschappelijke centra.

Onderwijskrant is een onderwijstijdschrift met redactieleden uit de drie onderwijsnetten.

OneWorld : magazine voor mondiaal denken en groen doen / Ariëns, Hans. - Amsterdam : NCDO.

Opmerking: verschijnt 10 keer per jaar

Vindplaats Antwerpen: WBE 9.1 onew

Vindplaats Turnhout: WBE 9.1 onew

OneWorld is een magazine over mondiale verbondenheid en duurzaamheid. In OneWorld Magazine en op de website OneWorld.nl

zie je dat ons leven verbonden is met dat van mensen wereldwijd. En andersom, hoe dat wat daar gebeurt, ons hier raakt. Hoe zit die wederzijdse beïnvloeding in elkaar? Hoe kunnen we deze processen positief beïnvloeden? Wat kunnen we zelf doen?

Sinds maart 2019 biedt OneWorld met het journalistieke concept 'Hoe zit het met ?' een overzicht van feiten, fabels en de laatste ontwikkelingen rond consumentendilemma's.

- (2019: 2) maart 2019: themanummer Hoe zit het met plastic?
- (2019: 5) juni 2019: themanummer Hoe zit het met water?
- (2019: 7) september 2019: themanummer Hoe zit het met geld?
- (2019: 10) december 2019: themanummer Hoe zit het met cacao?
- (2020: 2) februari 2020: themanummer Hoe zit het met de vulva?
- (2020: 5) juni 2020: themanummer Hoe zit het met vervoer?
- (2020: 7) september 2020: themanummer Hoe zit het met vegan?
- (2020: 10) september 2020: themanummer Hoe zit het met kunstmatige intelligentie?

Praxisbulletin: praktisch maandblad voor basis- en speciaal onderwijs / van Dingenen, Ad ; Goebert-Sanders, Dineke ; Rosendaal, Liesbeth ; Verlouw, Judit. - ISSN 1380-2771 - Malmberg.

Vindplaats Antwerpen: ro 6 prax

Praxisbulletin is een praktisch, onafhankelijk vakblad voor basis- en buitengewoon onderwijs. Er komen uiteenlopende thema's in aan bod. Aan het eind van elk nummer vind je het lied van de maand. Op de website van het tijdschrift vind je de bijbehorende muziek en lessuggesties. Ook bevat elk nummer

de rubriek dadadenken, een methode waarbij kinderen zelf leren denken door creativiteit, mindfulness en filosofie te combineren. Tenslotte vind je in elk tijdschrift een bespreking van een topstuk uit het Rijksmuseum met lesideeën.

Samenspel : vaktijdschrift voor leerkrachten niet-confessionele zedenleer van het lager onderwijs / Konings, Martine. - Izegem : Samenspel NCZ vzw, currens.

Vindplaats Antwerpen: WBE 7.1 same

Het tijdschrift Samenspel bestaat uit een vakdidactisch deel waarin de leerkracht uitgewerkte lesjes en lesstructuren vindt, en een educatief deel met allerlei specifieke informatie i.v.m. vakdidactisch en pedagogisch materiaal.

School- en klaspraktijk / Boonen, Roger. - Antwerpen : Garant: 32,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ro 1 scho

School- en klaspraktijk is een pedagogisch-didactisch tijdschrift. Het biedt leerkrachten, directies en begeleiders lager onderwijs een handreiking bij de dagelijkse onderwijsleerpraktijk d.m.v. brede achtergrondinformatie, lesschetsen en leermaterialen. Ook voor studenten van de lerarenopleiding is het interessant leesvoer. Daarnaast biedt het tijdschrift ruime aandacht aan een brede onderwijsvisie, aan onderwijsvernieuwingen en -verbeteringen die vanuit overheid, begeleidingsdiensten, navormingscentra enz. worden aangeboden.

Start!-krant. De begrijpelijkste krant van Nederland / Amsterdam :
Eenvoudig communiceren: 32,50 EUR (jaarlijks, incl. krant en lesbrief)

Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 start

De Start!-krant verschijnt maandelijks. Ze wordt geschreven voor mensen die moeite hebben met lezen en onderscheidt zich door een overzichtelijke, duidelijke en herkenbare vormgeving en stijl. Alle informatie in de krant wordt stap voor stap uitgelegd en geïllustreerd. Het taalgebruik is eenvoudig maar niet kinderachtig, de zinnen zijn kort en

moelijke woorden worden zoveel mogelijk vermeden of verklaard in een woordenlijst. In de krant staat het belangrijkste nieuws uit binnen (Nederland) en buitenland, algemene informatie en leuke weetjes en praktische verhalen met tips en uitleg. Naast taalbegrip zijn de maatschappelijk culturele oriëntatie en de nieuwsfeiten belangrijke inhoudelijke aanbevelingen voor de lezers van de krant. Elke editie van de Start!-krant wordt aangevuld met een gratis lesbrief.

Tijdschrift Taal voor Opleiders en Onderwijsadviseurs / SLO. - ISSN
1879-4548 - Enschede : SLO. - 2 nummers per jaar

Vindplaats Antwerpen: ro 1 tijd

Het Tijdschrift Taal voor Opleiders en Onderwijsadviseurs is bestemd voor opleiders van lerarenopleidingen basisonderwijs en taalspecialisten die als adviseur werkzaam zijn in het basisonderwijs; het wil de samenwerking binnen deze groep bevorderen. Het tijdschrift is kosteloos voor alle opleiders Nederlands van het primair onderwijs en

onderwijsadviseurs van schoolbegeleidingsdiensten. Het tijdschrift kan ook in Pdf-formaat gedownload worden van de website

Tijdschrift voor Remedial Teaching / Landelijke Beroepsvereniging
Remedial Teachers. - Bunnik: Landelijke Beroepsvereniging Remedial Teachers, 2017.: 61,50 EUR

Doelgroep: Volwassenen

Vindplaats Antwerpen: WEL

TvRT biedt actuele en praktische informatie op het gebied van remedial teaching. Aan bod komen onderwerpen als diagnostiek en behandeling van lees-, spelling-, reken- en motorische problemen, het gebruik en de bruikbaarheid van (remediërende) methodes, de bruikbaarheid van

educatieve software en de organisatie van de remedial teaching in het basis- en secundair onderwijs. Tevens is er aandacht voor recensies op het gebied van nieuw op de markt geïntroduceerde boeken, methodes, spellen etc. en het verenigingskatern met bestuurlijke informatie over de vereniging met haar activiteiten.

VluchtelingenWerk Magazine / ISSN 1389-0875 Amsterdam :
Vluchtelingenwerk Nederland: 24,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 15 vluc

VluchtelingenWerk Magazine is een driemaandelijke uitgave van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. Het belicht achtergronden van het vluchtelingenbeleid in Nederland. Vluchtelingenwerk Nederland komt op voor de rechten van vluchtelingen en helpt hen bij het uitbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.

Wablieft : de duidelijkste krant / Wablieft. - ISSN 0778-5496 - Mechelen
: VOCVO: 28,00 EUR

Opmerking: wekelijks

Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 wabl

Vindplaats Turnhout: TAAL 4.5.5 wabl

Het nieuws in eenvoudige taal, dat brengt de Wablieft-krant elke woensdag opnieuw, al 25 jaar lang. Wablieft bevat duidelijke artikels over het nieuws uit binnen- en buitenland. De lezers worden ook getraceerd op leuke weetjes, een pittige blog, een kruiswoordraadsel en nog veel meer.

Wablieft Start / Wablieft. - Mechelen : Wablieft. - 20 p.: 26,00 EUR
(jaarabo:2-wekelijks, behalve tijdens schoolvakanties)

Vindplaats Antwerpen: TAAL 4.5.5 star

Vindplaats Turnhout: TAAL 4.5.5 star

Wablieft-Start brengt korter en eenvoudiger nieuws dan Wablieft. De Wablieft Start verschijnt om de twee weken en bevat een twintigtal eenvoudige teksten. Dat zijn vereenvoudigde versies van Wablieft-artikels. Er staat ook een woordzoeker en foto-titel-onderschrift-oefening in. Geschikt om zelf te lezen of om in de klas mee aan de slag te gaan.

Weliswaar : welzijns- en gezondheidsmagazine voor Vlaanderen /
 Vlaamse Overheid. - ISSN 1371-9092 - Brussel : Vlaamse Overheid.

Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 weli

Het vakblad Weliswaar richt zich tot iedereen die actief bij het welzijnswerk en de gezondheidssector betrokken is. Weliswaar bericht over beleid en wetenschap, maar in de eerste plaats over het harde werk in de zachte sector zelf. Diverse deelsectoren van de welzijns- en gezondheidssector worden daarbij onder de loep gelegd: OCMW, ouderenzorg, jeugdhulp, kinderopvang, personen met een handicap, etnische minderheden, gelijke kansen, armoede, opbouwwerk, ... In elke editie wordt in een dossier een thema belicht dat diverse segmenten van de sector doorkruist, zoals vrijwilligerswerk, informatisering, technologie, Europa, sociale economie, beeldvorming van het zorgberoep, cliënt in/van de zorg, leven (z)onder dak.

Zemzem : tijdschrift over het Midden Oosten, Noord-Afrika en islam /
 ISSN 1574-6577 ; ISBN13 978-94-91921-04-9 Amsterdam : Zemzem:
 30,00 EUR

Vindplaats Antwerpen: ge 08.1 zemz

ZemZem verschijnt drie maal per jaar en streeft er naar informatie, visies en meningen over het Midden-Oosten, Noord-Afrika en de islam te publiceren die niet in de doorsnee media te vinden zijn. Daarnaast biedt ZemZem Nederlandstalige onderzoekers een platform om hun lopende of recent afgeronde onderzoek te presenteren. Op die manier wil ZemZem een inhoudelijke bijdrage leveren aan zowel het maatschappelijk als het wetenschappelijk debat in Nederland en Vlaanderen.

Documentatiecentrum Atlas Antwerpen

Carnotstraat 110
 2060 Antwerpen
 03 203 57 50

docatlas@provincieantwerpen.be

Documentatiecentrum Atlas Turnhout

Warandestraat 42
 2300 Turnhout
 014 72 40 20

docatlasturnhout@provincieantwerpen.be